

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 17 1984. BALANDŽIO - APRIL 26 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

BRITANIJA NUTRAUKĖ SANTYKIUS SU LYBIJA

Po įvykusio incidento Londone, kurio metu iš Lybijos Ambasados pastato buvo paleistas šūvis į demonstruojančius prieš Khadafi režimą, sužeista 11 asmenų ir nušauta policijos tarnautoja, Britanija nutraukė diplomatinis santykius. Įsakyta visiems Ambasadoje esantiems Lybijos tarnautojams išvykti iš Londono. Taip pat Lybijoje esantieji britų diplomatiniai tarnautojai išvyksta namo. Khadafi atsisakė išduoti žudiką.

SOVIETAİ RAGINAMI PASMERKTI CHEMINIUS GINKLUS

JAV vice-prez. George Bush oficialiai pasiūlė Ženevos 40-ties kraštų Nusiginklavimo Konferencijoje / Geneva Disarmament Conference / projektą "panaikinti visiems laikams cheminių ginklų vartojimo galimybę". Jis pareiškė, kad 66 puslapių projektas yra būtinas efektingų susitarimų įgyvendinimui.

Pirmą tiesioginį atsakymą į šį pasiūlymą patiekė Victor Issraelyan, Sovietų delegatas, pareiškdamas, kad projektas bus svarstomas, kaip ir "visi kiti projektai", bet sujungė jį su JAV-Sovietų nepavykusiomis derybomis dėl vidutinių ir tolimųjų distancijų branduolinių raketų išdėstymo.

JAV siūlo, kad būtų galima inspekcija kiekvienu metu, kiekvienoje vietoje, kur tik gaminami cheminiai ginklai.

Maskvoje oficiozo "Novosti" žinių agentūra atmetė griežtai šį planą, pavadinusį jį "suokalbui prieiti prie slaptų žinių". Sovietų Sąjunga atmetė inspekcijas bet kur ir bet kuriuo laiku jos teritorijoje.

Viceprez. G. Bush'o pasiūlytame projekte siūloma visame pasaulyje uždrausti cheminių ginklų gamybą; paskelbti visas gamybos įmones ir sandėlius, gaminančius tokius ginklus 30-ties dienų bėgyje; praveisti turtingų inspekcijas ir lėšas metų bėgyje visas atsisargas galutinai išnaikinti.

Kad sovietai vartoja chemines bombas Afganistane - žinoma. Taigi - "Vagie, kepturė dega"...

PIRMASIS DVASIŠKIS VIEŠAI PASISAKĖS PRIEŠ HITLERIO POLITIKĄ

Vakarų Vokietijoje mirė pirmas dvasiškis Vokietijoje, pastorius Martin Niemoeller, 92 m. amžiaus. Jis pirmasis

pasisakė prieš Hitlerį, 1937 m. buvo suimtas ir kalintas koncentracijos stovyklose.

JAV PREZIDENTAS VYKSTA Į PEKINGĄ

Prez. R. Reagan'as vyksta į Pekingą kelionėn Kinijos sostinę. Pabrėžiama, kad Taiwano klausimas yra nediskutuotinio laipsnyje. Tikimasi, kad prez. Reagan'as ir Kinijos vadai susitars dėl komercinio branduolinio bendravimo, su sąlyga, kad kiniečiai sutarkys užsilikusius nesutarimus, kaip susidoroti su branduolinėmis liekanomis - atmatomis.

Amerikiečiai mano, kad Kinija žvelgia į JAV-bes kaip stabilizuojančią ir pristabdomą jėgą sovietams.

Sovietams šis vizitas nepatinka ir jų spaudoje tvirtinama, kad šis vizitas yra tik prezidento asmeniškas noras sustiprinti galimybes laimėti artėjančius rinkimus. Sako, kad dėl Taiwano santykiai yra "neatšilę", ir kad vienintelis dokumentas, kuris būsiąs pasirašytas - kad tų kraštų piliečiai nebūtų dvi gubai apmokestinami.

Su prezidentu vyksta ir jo žmona Nancy.

ŠOVĖ Į JAV HELIKOPTERĮ TIES ČEKOSLOVAKIJA

Du sovietų tipo MiG kovos lėktuvai paleido raketas ir kulkosvaidį į JAV helikopterį, skrendantį ties Čekoslovakijos siena. Helikopteris grįžo į savo bazę V. Vokietijoje nenukentėjęs.

V. Vokietijos pasienio policijos tarnautojas apie šį balandžio 20 d. incidentą sako, kad helikopteris buvo nukrypęs apie 10 km. nuo kurso į Čekoslovakijos teritoriją kai ruošėsi grįžti į savo nuolatinę stotį.

JAV helikopterio skraidymas pagal Čekoslovakijos rubežių yra eilinė, nuolatinė ir neslepiama rutina.

AUTO NELAIMĖJE ŽUVO SERGE CHAMPAGNE

Liberalų narys Quebec'o provinciniame parlamente Serge Champagne žuvo automobilio katastrofoje netoli Drummondville. Iš profesijos advokatas, gabus ir labai darbštus, Jo žmona sužeista sunkiai, vaikai lengviau.

Šeimoje auga 5 sūnūs. Jis buvo ir parlamento p-kas.

JAUNAS KYBEKIETIS LAIMĖJO JOJIMO TAURĘ

Švedijoje vykstančiame pasauliniame jojimo ir šokių turnyre, 19 metų kvebekietis iš Bromont, Mario Deslauriers, laimėjo pasaulinę jojimų taurę.

JIE ŠOKS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE. Chicagos tautinių šokių grupė RAMBYNAS, kuriam vadovauja Stasė Bacevičienė. Nuotr. Z. Degučio

NEPAVYKO ATENTATAS PRIEŠ AFGANŲ LAISVĖS KOVOTOJŲ VADĄ

Afganistane okupantai rusai kartu su sovietų įvesta Afganistano slapta policija buvo suplanavę ir bandę 3 kartus nužudyti vieną gambiausių ir žymiausių Afganistano laisvės kovotojų vadų - Ahmad Shah Masood, 30 m. amžiaus. Kovotojams pasisekė pagauti pirmąjį žudiką, kuris turėjo su savimi du pistoletus su garso dulintuvais ir du pakelius nudydų. Jis buvo kovotojų suaudytas. Antrasis žudikas pats pasidavė, trečiasis slapstosi ir jo buveinė nežinoma. A.S. Masood su savo kovotojais buvo atrėmęs 6 sovietų užpuolimus pagrindiniame kelyje, giliam slėny tarp Kabul'o ir Sovietų Sąjungos.

VISUOMENINĖS - POLITINĖS STUDIJS

1984 m., GEGUŽĖS 11-12 dienomis /penktadienį ir šeštadienį/ New Yorke įvyks LB Politinių studijų savaitgalis - konferencija. Konferencija, kurią rengia PLB, JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos visuomeninių reikalų komisijos, pagrindinį dėmesį skirs Europos Parlamento priimtoms rezoliucijoms Pabaltijo reikalų klausimų išskėlimui Jungtinėse Tautose. Konferencijos programą organizuoja bei koordinuoja PLB Visuomeninių Reikalų Tarybos p-kas Al. Gečys ir vicep-kė Gintė Damušytė. Jiems talkina LB darbuotojai Aušra Zerr /JAV LB/, Juozas Dany /Kanados LB/ ir Rimantas Stirbys /PLJS-ga/. Konferenciją globoja New Yorko LB apygarda, kuriai pirmininkauja Aleksandras Vakselis. Konferencija baigsis šeštadienio vakarą Kultūros Židinyje Brooklyne įvyksiančiu banketu - koncertu, kurio metu bus pagerbtas Lietuvių Informacijos Centro New Yorke steigėjas kun. Kazimieras Pugevičius.

HELSINKIO AKTŲ LAUŽYMAS

U.S. Helsinki Watch institucija savo gretose telkia įtakingus amerikiečius intelektualus prižiūrėjimui, kad Helsinkio Aktą pasirašiusios valstybės paklustų jame esantiems susitarimams. Savo veikla jos pareigūnai ne vienu atveju yra pasmerkę Sov. Sąjungą dėl jos įvykdytų prasižengimų su Helsinkio Aktu Lietuvoje. Apie šios institucijos veiklą ir Sov. Sąjungos prasižengimus Pabaltijo valstybėse kalbės jos direktorė Sov. Sąjungos ir Rytų Europos reikalams Cathy Fitzpatrick šio LB politinio savaitgalio metu š. m. gegužės 11-12 dienomis New Yorke.

TAUTINIŲ GRUPIŲ SOLIDARI VEIKLA

Stiekti tautinių-etninių grupių solidarumo kovoje už

bul'o ir Sovietų Sąjungos.

Savo slapta perduotame laiške Masood sako, jog jis ruošiasi atremti 7-tą ataką, nes yra tikras, kad Sovietai nori uždaryti slėnio šiaurės rytų tiekimo kelius.

NAUJAUSIAS LIETUVIS PABĖGĖLIS

Kovo 21 d. BALFAS sušaukė lietuvių žurnalistus Chicagoje ir patiekė žinių apie jauną lietuvių jūrininką, 19 m. amžiaus Arifą Žukauską, kuris pabėgo iš sovietinio laivo ir pasirinko gyventi laisvėje.

Klaipėdos technikos mokykloje jis išgijo tolimojo plaukiojimo laivų motoristo specialybę. Praktikai atlikti jis kartu su l-o-čia kitų kursantų buvo iš Maskvos nu-

skraidintas į Las Palmas, Ispanijai priklausančių Kanarų salų sostinę. Čia buvo paskirtas į žvejybinį laivą "Seda". Atplaukus prie Tenerife salos, išlipo Santa Cruz uoste, atsiskyrė nuo kitų ir pradėjo naują gyvenimą. Čia neradęs nei Britanijos, nei V. Vokietijos konsulatų, atėjo į Japonijos laivą. Su japonų pagalba, jis prisistatė vietos policijai. Ji jo neišdavė, nors jo pasą miestą ieškojo politrukai. Nuskraidintas į Madridą, susisiekė su JAV Ambasada, gavo politinį prieglobstį. Atvykęs į Ameriką, globoja BALFas.

Jaunuolis visai nežinojo, kad čia susitiksiąs lietuvių, nes apie išeiviją nieko nebuvo girdėjęs, kaip nieko a-

PRANEŠA PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Žmogaus Teisės yra vienas iš svarbiųjų iki šiol nevykdytų uždavinių. Galimybės ir priemonės solidarumą atsiekti š. m. gegužės 11-12 dienomis New Yorke įvyksiančioje LB politinėje konferencijoje svarstys Freedom House vykdomoji pirmininkė Liudmilla Thorne, Amerikos Žydų Komiteto Žmogaus Teisių skyriaus direktorius Adam Simms ir Amnesty International globos programų direktorė Susanah Sirkin. Simpoziumą moderuos PLB Visuomeninių Reikalų Tarybos vicep. Gintė Damušytė.

JALTOS SUSITARIMŲ VERTINIMAS

Šiuo metu JAV Kongrese yra daromi žygiai praveisti rezoliuciją atšaukiančią Jaltos susitarimus. Mūsų visuomenėje minimu klausimu nuomonės įvairuoja. Pereitą vasarą vykęs PLB VI-sis Seimas priėmė nutarimą pasisakančią prieš Jaltos sutarimų atšaukimą. Tuo tarpu VLIK'o leidžiama ELTA p. m. sausio laidoje pasisakė už Jaltos susitarimų panaikinimą. Šį mūsų veiksmų nusistatymą ir Jaltos Konferencijos susitarimus nagrinės Algimantas Gureckas savo paskaitoje LB politinių studijų savaitgalio metu š. m. gegužės 11-12 dienomis New Yorke.

BALTIEČIŲ VEIKLA JUNGtinėse TAUTOSE

Pabaltijo valstybių išeivius buriančios pagrindinės institucijos nevisada sutaria dėl vykdytinių politinių ėjimų, kooperacijos, santykių su kaimyninių valstybių organizacijomis, veiklos Jungtinėse Tautose klausimais. Tuos skirtingumus išlyginti ir nuomones suderinti New Yorke įvyksiančioje PLB, JAV LB, Kanados LB ir PLJS-gos politinėje konferencijoje bandys Pasaulio Laisvų Latvių Federacijos pirmininkas dr. Olgerds Pavlovskis, Estų Pasaulio Tarybos pirmininkas Lembit Savi ir PLB pirmininkas inž. Vytautas Kamantas. Simpoziumą moderuos prof. dr. Tomas Remeikis.

• VII- TOSIOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS vyr. vadovė J. Reginienė, gyv. Rochester, N.Y., lankėsi St. Petersburg, tarėsi šventės reikalais ir instruktavo šokėjų grupes.

LIETUVIŲ KALBOS KATEDRA SAO PAULO UNIVERSITETE

Sao Paulo Katalikų Universitete, viename iš didžiausių Brazilijoje, yra įsteigta Lietuvių Kalbos ir Kultūros Katedra. Jai vadovauti ir joje dėstyti yra pakviesta Halina Mošinskienė. Šią vienintelę tokią Katedrą Pietų Amerikoje išrūpino Lietuvių Benruomenė.

Ši mokslo katedra bus apmokama valdžios lėšomis. Paskaitos vyksta šeštadieniais nuo 9-12 val. Kiekvienas semestras turi 45 paskaitas. Kursai suskirstyti į 2 programas: viena - pradedantiems, kita pažengusiems.

LIETUVIŲ KALBA MELBOURNO UNIVERSITETE

Australijoje, Melbourne Universitete jau klestinti metų veikla lietuvių kalbos kursai trijose klasėse: mažai ar visai nemokančių, pažengusių ir baigiančių. Šie kursai yra pilnai pripažinti ir už juos duodami užskaitai visuose Viktorijos valstijos universitetuose.

Šiuos kursus jau yra baigęs didelis būrys jaunimo, kurių nemaža dalyvauja lietuviškoje veikloje.

ple Lietuvos Himnų. Pabėgęs, nes sako, troško laisvės. Konferenciją pravedė BALFo p-kė Marija Rudienė.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Taip Gerbiamos Motinų Teisės

Iš KLB Kronikos Nr. 60

Liepos 20 d. /1983 m./ Vilniaus bei Vilkaviškio KGB darbuotojai atvyko į Kybartų miesto Ostrovskio g. namą Nr. 9 norėdami išstardyti tikinčius jaunuolius- vienuoliktoką Romą ir dešimtokus Arvydą bei Edmundą ŽEMAITIČIUS. Tarpduryje saugumiečius pasitiko berniukų motina Birutė Žemaitienė ir, sužinojusi, ko čekistai pageidauja, pareiškė: "Mano vaikai nieko blogo nepadare ir nėra jo- kio reikalo juos tardyti, gaudykite tikrus nusikaltėlius. Aš juos užauginau ir aš už juos atsakau. Kodėl jūs nepasigedote vaikų tada, kai juos mažus auginau, kai vargiai spaudė, kodėl tada jie jokiems valdžios pareigūnams nerūpėjo? Ne jau vien todėl, kad tiki į Dievą, jie jau yra nusikaltėliai ir juos reikia tardyti? Aš nesutinku leisti jums tardyti savo vaikų", ir paprašė saugumiečius išeiti iš jos namų. Tos pačios dienos vakare milicijos pareigūnas pakartotinai atnešė šaukimus tardymams, tačiau ir ši kartą motina neleido vaikų tardyti. Kiek vėliau milicininkas įteikė šaukimą Birutei Žemaitienei, pagal kurį liepos 25 d. 10 val. ji privalėjo nuvykti į Vilkaviškio VRS pas milicijos tardytoją Antaną BILBOKĄ.

Milicijoje B. Žemaitienė išvadino įžūlia, atnitybiškai nusiteikusi, pagrasino paromis ir, pasakę, kad vis tiek vaikus išstardys, nugabeno į Vilkaviškio Liaudies teismą, kur nubaudė pinigine 35 rb. bauda, pridurdami, kad teismo nuosprendis yra galutinis ir neapskundžiamas. B. Žemaitienė teisėjai pareiškė, kad už savo vaikus ji gali ne tik pinigus mokėti, bet ir parose sėdėti. Po šio incidento saugumiečiai dar keletą kartų bandė ieškoti B. Žemaitienės sūnų, tačiau šie, pasinaudodami vasaros atostogų laikotarpiu, iš namų išvyko.

Rugsėjo 6 d. į Kybartų K. Donelaičio vid. m.-klą atvyko Vilniaus KGB darbuotojas V. BAUMILA ir direktoriaus kabinete tardė 11 kl. mokinį Romą ŽEMAITĮ. Sekė įprastiniai klausimai, liečiantys suimtąjį kleboną kun. Sigitą TAMKEVIČIŲ. Vaikinas po protokolu nepasirašė. Tą pačią dieną saugumietis V. Baumila į direktoriaus kabinetą išsikvietė R. Žemaičio brolių dešimtoką Arvydą, tačiau jo pilnai išstardyti nepavyko, nes į direktoriaus kabinetą atėjo berniuko motina. B. Žemaitienė labai pasipiktino tokiu saugumo darbuotojų elgesiu, nes dar vasarą, išvažiuodami iš Kybartų, jie buvo pažadėję, jog be tėvų žinios vaikų nesisikvies tardymams. V. Baumila pareikalavo, kad motina išeitų, tačiau ši pareiškė, kad išeis tik kartu su vaikais.

1983 m. liepos 25 d. į KYBARTŲ m. Prekybos įrengimų gamyklą paskambino milicijos darbuotojas ir, pakvietęs O. GRISKAITIENĘ, pareikalavo, kad jos dukterė Sta-

sė Griškaitytė liepos 26 d. 15 val. atvyktų į Kybartų milicijos patalpas tardymui. Motina pareiškė, kad vienos dukters neleis, nes ji esanti nepilnametė. Po pusvalandžio į gamyklą pas O. Griškaitytę atvyko Kybartų miesto milicijos pareigūnas Gintas KERKIS ir, palikęs šaukimą tardymui, išrašytą S. Griškaitytės vardu, pareikalavo motiną po juo pasirašyti. Moteris nesutiko, tuomet įpykęs pareigūnas išvadino O. Griškaitytę chuligane ir pagrasino paromis. Tą pačią dieną, vakare, O. Griškaitytė buvo įteiktas šaukimas liepos 26 d. 13 val. atvykti į Vilkaviškio m. VRS tardymui.

Rytojaus dieną 9 val. ryto į gamyklą atvyko milicijos pareigūnas G. KERKIS ir pasiūlė pats nuvežti O. Griškaitytę į Vilkaviškio VRS. Moteris pareiškė, kad pagal šaukimą ji privalo būti 13 val. Pareigūnui prisiėjo šaukimą perrašyti 10 val. Dėl neteisėto moters užpuolimo pasi- priešino Juozas MICKEVIČIUS, tuo metu ėjęs įrankių skyriaus viršininko pareigas: "Jūs neturite teisės ją išsivežti ir bausti, ji nieko blogo nepadare ir nepasakė, mes visi tai girdėjome". Pareigūnas atkirto, kad nemato jokio reikalo aiškintis ir liepė, jei kas nors neaišku, vykti kartu į VRS. Juozas Mickevičius taip ir padarė, tačiau milicijoje nei O. GRISKAITIENĖS, nei J. MICKEVIČIAUS niekas rimtai neišklausė. Į bet kokius bandymus ieškoti tiesos reagavo pikta pašaipa bei grasinimais. Pagaliau pareiškė, kad apskritai "visus Kybartus reikia ištaškyti, kad nei ženklo jų neliktų". / Ir tai kalbėjo savi broliai lietuviai! Nereikėjo nei "specialių" nurodymų iš Kremliaus... Kas juos tokiais padarė??? Red. /

Po pusvalandžio O. GRISKAITIENĖ atsidūrė Vilkaviškio m. Liaudies teisme, kur buvo nubauta 40 rub. bauda už smulkų chuliganizmą. Nei pareigū, nei pavadėdės nepasakiusi O. Griškaitytę nutelsusi moteris pridūrė, jog teismo sprendimas galutinis ir neapskundžiamas. /Jeigu tokie teisūs ir teisingi- kodėl nepasakyti pavardės? Red. /

NEPATEISINA UKRAINIEČIŲ KALTINIMO

Montrealio dienraštis The Gazette š. m. balandžio 14 d. laidoje atspausdino žymaus ukrainiečių istorijos profesoriaus Taras Hunčak pasisakymus straipsnyje, pavadiname "Ukrainian 'war collaborators' unfairly labelled, says professor".

Jame rašoma: "Nacių medžiotojas Simon Wiesenthal labai neatsakingai kaltina daugelį ukrainiečių 'kolaboravimu' su naciais II-ojo Pasaulinio Karo metu, šiems okupavus Ukrainą."

Prof. Hunčak tvirtina, kad "bendradarbiavimas su vokiečiais daugeliui ukrainiečių buvo būtinybė". Savo paskaitoje McGill U-te Montrealyje profesorius priminė, kad žodžio "kolaborantas" sąvoka yra pernaudota. Ją reikia suprasti kontekste su situacija, kurioje tas kolaboravimas vyko ar vyksta.

Ukrainos atvejuje, 1940 m. pradžioje daugelis ukrainiečių gerai sutiko vokiečių kariuomenę galvodami, kad "ir vėlinas bus geriau, negu sovietai", kurių dėka žuvo tūkstančiai ukrainiečių dekadokai prieš karą. Prof. Hunčak pareiškė, kad Wiesenthal, neseniai prašęs Kanados vy-

riausybės apklausti du ukrainiečių imigrantus, kurie spėjama gyvena Quebec'e, tokiu veiksmu "šmeižia ukrainiečius". Profesorius sako, kad "karo nusikaltėliai turi būti patraukti teismui", bet apkaltina Wiesenthalį, kad jis "per laisvai vartoja žodžius, vadindamas ukrainiečius 'karo nusikaltėliais' už bendravimą su okupantais vokiečiais".

Ukrainiečiai pradžioje priėmė vokiečių okupaciją, nes tikėjo, kad tai būtų galimybė, sąjungininkai užbaigti sovietų valdymą. "Tai buvo situacija" mano priešas priešas yra mano draugas". Jis patvirtino, kad labai nedaug ukrainiečių įstojo į 14-tąją Grenadier Waffen diviziją iš ideologijos, bet labiausiai dėl to, kad buvo priversti jėga tai padaryti arba norėjo tokiu būdu gauti karinį apmokymą, kuris jiems būtų naudingas išsivadavimui iš sovietų.

"Ir juos vadinti naciais - tai reiškia, kad nežino istorijos faktų, arba elgiai neatsakingai!" Ukrainoje niekada nėra buvus fašistų partija. Ukrainiečiai, kaip ir lenkai, yra pasižymėję tuo, kad niekada nekolaboravo, kad laimėtų III-sis Reichas!"

Prof. Hunčak užgrybė Wiesenthal'io praeityje atliktus pripažintinus darbus, bet kai jis taikosi apkaltinti tokiu būdu ukrainiečius - tai jis pasigauna spaudoje antgalvių, bet ne kriminalistų".

vicepirmininkas ir reikalų vedėjas. Taip buvo ir yra nuo korporacijos įsteigimo. Kaip tik susirinkimo nariai, pirmininkui priminus, entuziastingai ir nuoširdžiai reikišk padėką reikalų vedėjui, ir kitiems, kurie atliko konkrečius darbus be jokio atlyginimo.

Korespondencija baigiama su viltimi, kad "atsiras pajėgų asmenų, kurie reikalus sumaniau tvarkys". Kam brautis su tokiais mintimis į spaudos puslapius? Tam yra daug praktiškesnis, be kitų užgauliojimų kelias. Kas draudė ar draus statyti sumanius ir pajėgus kandidatus? Argi tokie kandidatai būtų nesėkmingi? Išvados rodo, yra savaime aiškios. Irgi Dalyvis

Ukrainiečių Istorijos profesorius Taras Hunčak

IŠ NIJOLĖS SADŪNAITĖS PASAKOJIMŲ

KAIP BAUDŽIA PROVOSLAVUS

Praeityje už tikėjimą, baba Tania yra buvusi 3 m. kėlėjime, baisiose sąlygose: 3 metus ją laikė sausakimšiai prigrūstoje kameroje, neišvesdami pasivaikščioti, gulėjo visos ant purvino cemento grindinio ir gaudavo po gabaliuką duonos ir vandens į parą. Antra provoslavų kankinė, tai 1980 gegužės 26 konclageryje mirusi KIRIEVA Irina Andreevna, gimusi 1912 m. Baba Ira, taip vadino, buvo labai nuoširdi, jautri, visada pasirėngusi kitoms patarnauti, paguosti, pavašinti. Ji sirgo sunkia vėžio liga. Prieš mirtį beveik pusmetį ją laikė konclagerio ligoninėje kur ji visiškai išseko, bet mirti į namus jos neišleido - neaktiravo. Visas gi kriminalistes, kai nebepagydomos, išleidžia namo - aktiruoja. Baba Ira iškeliausi pas Viešpatį konclageryje ir jos kapo taip pat niekas niekada nesuži - nos. Politikinių kūnus užkasa slapta, ant rankos užriša tik kalinio bylos numerį, kurį užrašo ir ant kuolelio - palaidojimo vietos. Nėra nei vardo, nei pavardės, vien bylos numeris. Ir užėiti į tas kapines tegali tik pareigūnai čekistai. Apie tai man papasakojo mus saugoję kareiviai. Dailis kareivių, patys patyrę daug neteisybės ir žiaurumo kareivinėse, ėmė užjausti ir net gerbti, nors jiems teigdavo, jog mes esame baisiausios nusikaltėlės... Jie stebėjosi neteisybe, sakydami, kad geriausi žmonės uždaryti konclageriuose, o visų didžiausi nusikaltėliai ir moraliniai iškrypėliai užima viršininkų postus. Taip iš tikrųjų ir yra. Provoslavė kankinė CHATKOVA Aleksandra Aki - movna, g. 1906 m. buvo labai ligota, antrą kartą teista už tikėjimą, išbuvusi daug karceryje už tai, kad kaip visos provoslavės, protesto ženklą, kad neteislingai nutelsė, konclageryje nedirbo priverstinio darbo. Ilgi kankinimai - šaltis ir badas pakirto jos jėgas, labai skaudėjo visi sąnariai, dažnai galvą, aukštas kraujo spaudimas, buvo labai išblyškusi, išsekusi ir visą laiką šalo. Ji su kitom senutėm, iš senų šimtasūlių pasisiuvo šiltesnius apsklojimus - kaldras, kurias greit prižiūrėtojos atėmė ir sudėgino. "Tešlą, tesikankina, ne į kurortą atvažiuo!..." - kaip visada, tyčiojosi jos. Apsikloti visoms duodavo po vieną ploną medvilninę antklodę, lyg storą paklodę. Vi - soms būdavo šalta, naktys Mordovijoje - vėsios, net vasarą, rudenį ir pavasarį dar ir drėgna, o žiemą labai menkai teapkūrendavo, tad labiausiai šalo ligonės senutės provoslavės. Tik jos visas kančias labai kantriai pakeldavo ir sakydavo: "Kuo griežčiau, tuo brangiau!".

Kankinė provoslavė VOLKOVA Klavidiya Grigorjevna - 1907 m. gim. Baba Klava labai rami, tyli ir gera senutė. Kai mane atvežė į konclagerį, teko kurį laiką miegoti virš jos. Lovos dviejų aukštų, geležinės, labai nepatogios, o kai vertiesi ant kito šono, juda ne tik viršutinė, bet ir apatinė lova, į kurią viršutinė įsistato ir atvirkščiai - kai verčiasi ant kito šono kalinys apatinėje lovoje, juda viršutinė, o tas labai vargina, išbudina. Baba Klava niekada nesiskųsdavo, kai aš palubėje dūsdama dėl deguonies trūkumo, vartydavau, lyg žuvis išmesta ant kranto. Ji daug laiko skirdavo nuoširdžiai maldai. Kartais visos provoslavės, susirinkusios kur nors nuošaliame kamputyje, imdavo tyliai giedoti. Išmokusi, prie jų prisidėdavau ir aš. Pasijusdavau lyg šventovėje besanti, taip gera ir giedra sieloje tapdavo... Mus dažnai išvaikydavo, bet mes vėl ir vėl susirinkdavome... Bendra malda - tai vienos iš šviesiausių ir džiugiausių valandų konclageryje. Provoslavė kankinė VOLKOVA Anastazija Andreevna - 1908 m. gim. Abi Volkovos ne giminės, tik bendrapavardės. Buvo abi kartu nuteistos ir kartu abi pasiilusios iš konclagerio. Baba Nastia ligonė, nesveikos rankos ir kojos, bet labai darbšti, gražiai siuvinėdavo. Kadangi abi Volkovos nutrėmimo neturėjo, po konclagerio jas abi priglaudė pas save geri žmonės Gorkio mieste. Bet "humaniškausia" sovietų valdžia nepalikė ligonių senūčių ramybėje ir jos buvo priverstos iškelti kitur.

1983 m. rugsėjo 6 d. Vilkaviškio saugumietis MALSALSKIS įteikė šaukimą tardymui vilkaviškietei Danai KERMELIENEI, gyvenančiai Statybininkų 4-3. Rugsėjo 7 d. /bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

SUBJEKTYVUS
KORESPONDENTAS

Neseniai šio laikraščio 11-tame nr. buvo rašyta apie Anapilio Sodybą ir metinį susirinkimą, kuris įvyko praeitų metų lapkričio mėnesį. Informacijos autorius sakosi esąs susirinkimo dalyvis, tuo pačiu ir korporacijos narys/susirinkimo dalyvauja tik nariai/. Iš tokio korespondento galima laukti nuoširdžios ir objektyvios informacijos. Bet išėjo priešingai, informacija su - doro daugiau kabinėjimosi įspūdį.

Pirmiausiai rašantis prikimba prie korporacijos ir susirinkimo pirmininko A. Rinkūno, girdi atėjęs į susirinkimą nepasiruošęs. Ir kodėl? Mat, į pirmininko iš anksto paruoštą ir nariams išsiuntintą darbotvarkę susirinkime į ją buvo įtrauktas papildomas punktas. Tai normalu. Kiekviename susirinkime

rinkime pirmininkas atsi - klausia, ar kas norėtų pasisakyti dėl darbotvarkės - pridėti ką ar ką nors pakeisti. Ir tai leidžia daryti korporacijos taisyklės. A. Rinkūnas bendruomenėje ir kitose organizacijose yra pravedęs daugybę posėdžių ir susirinkimų. Jie gali būti pavyzdžiu kitiems.

Toliau korespondentas rašo: "Anapilio skola yra mažiau negu \$100.000. Tai trupiniai: prie gero ūkvedžio tokia skola galima lengvai vienų ar dviejų metų bėgyje išmokėti". Anapilio Sodybos steigėjas kun. P. Ažubalis, vos tik užbaigęs statybas, mirė. Liko artį pusės milijono /\$470,000/ skola. Anapilio korporacijos valdība, su visuotinio susirinkimo pritarimu, nusistatė kaip galima greičiau išmokėti skolą, juo labiau, kad tuo laiku pradėjo sparčiai kilti procentai. Tad minėtame 1983 m.

metiniame susirinkime, prasi - linkus vos 3 metams nuo steigėjo mirties, valdība galėjo pranešti, kad išmokėjimas skolų jau eina prie galo. Kokį nusikaltimą padarė valdība, kad reikia "geresnio" ūkvedžio? Be to, tame laikotarpyje buvo sutvarkyta nemažai išlaidų pareikalavęs auto aikštes apšvietimas. Taip pat su žmonių aukų pagalba buvo įvykdyti keli lietuvių kapinių projektai. Lietuvių kapinės yra Anapilio sodybos nuosavybė. Tai kaip korespondentas galėjo rašyti, kad "per tą laiką nė vieno cento neišleista Anapilio sodybos pagerinimui, išskyrus būtiniausius pataisymus". Nejaugi jis klausėsi kitokių pranešimų.

Korporacijos valdība rotacine tvarka yra renkama metiniame susirinkime. Į korporacijos valdybą ex officio įeina ir parapijos klebonas, kuris yra valdybos

Lietuvos Karaliaičio Kazimiero Pagerbimas

4. /pabaiga/

Kazimierinių Iškilmių Užbaiga
Kanadoje

Iš didžiulių Kazimierinių Iškilmių baigminė dalis vyks Kanadoje, Toronto mieste. Toronto Iškilmių programai paruošti yra sudarytos komisijos. Iškilmės vyks rugsėjo 1-2 dienomis; jos bus dvilypės. Čia tuo metu vyks Religinis Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongresas ir Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties atžymėjimas su įvairia programa. Kongresui paruošti komiteto pirmininkas yra dr. Juozas Sūnaga. Liturginė programa rūpinasi: Priskėlimo Parapijos klebonas Tėv. Augustinas Simanavičius, OFM, Toronto Lietuvių Kankinių Parapijos klebonas Jonas Staškus ir kun. J. Liauba, OFM. Akademines programos paruošimu ir informacijos komisijos pirmi - ninkas yra kun. Pr. Gaidas, "Tėviškės žiburio" redaktorius. Jaunimo svarstybos programai parengti paskviesta Gabija Juozapavičiūtė - Petruskienė, vadovavusi akademinei Jaunimo Kongreso programai Toronto Universitete. Lėšų telkimo komisijai vadovauja Vytautas Birėta, jam talkininkauja E. Čuplinskas ir Antanas Ulba. Visų komisijų darbai yra svarbūs, reikšmingi ir nedėkingi.

Turtinga Kanados Kazimierinė Programa

Torontas Kazimierinių ir R. P. L. K. Kongreso Iškilmių dienomis turėtų tapti lietuviška "Roma", į kurią turėtų skaitlingai vykti iš visų kampų tautiečiai, tuomi įrodydami tautišką vieningumą ir susipratimą. Kad Šv. Kazimieras yra katalikas šventasis, o ne kitos tikybos, neturėtų būti pasiteisinimas nevykti. Šiais tolerantiškais ekumeniniais laikais, visos religijos yra geros. Visų Dievas yra tas pats, tik skirtingai valzduojamas. Lietuviams svarbiausia, kad jis buvo lietuvis, pripažintas Lietuvos Globėju.

Akademines programos komisija yra numčius duoti ir platesnį, ne vien religinį Iškilmių turinį.

ŠEŠTADIENI, rugsėjo 1 dieną yra numatytos 2 labai įdomios paskaitos, svarstybos, diskusijos ir jaunimo vakaras geriausiame Toronto "Royal York" viešbutyje.

Paskaitoms pakviesti žinomi mokslininkai, kurie tikriausiai klausytojams pateiks iki šiol nežinomų istorinių žinių apie Lietuvos karalaitį Šv. Kazimierą. Vienas iš pakviestų prelegentų yra kun. prof. Paulius Rabikauskas SJ iš Romos. Jis tyrinėja jauno Kazimiero gyvenimą pagal

"KGB - Rusijos Akutės" arba kas Žinotina Apie Sovietinius Agentus

1. Parengė K. J. P.

Nekalbant apie romanus, knygų apie šnipų veiklą yra tiek ir tiek. Ypatingai apie jų darbavimąsi II-jo Pasaulinio Karo metu. Apie nuostabių žygdarbių, kaip kad, sakysime, Sorges, įspėjusio Stalina, kad japonai nepuls Sovietų Sąjungos, kas leido sovietams mesti į mūšius prieš vokiečių, atitrauktus iš Tolimųjų Rytų dalinius.

Yra taip pat kontražvalgybos karininkų atsiminimų knygų, tokių, kaip sakysim, William Colby - The Honorable Men: My Life in the CIA (N. Y., Simon and Schuster, 1978) arba David C. Martin - Wilderness of Mirrors, (N. Y. Harper, 1980). Beveik neišvengiamai jų aplanke pažymima, kad knyga "skaitosi kaip intriguojantis romanas." Dažniausiai tai ne tiesa. Kas be ko, dažnai tuose veikaluose primenamos pasiauržmirštos šnipų aferos, la Krievickio, Guzenkos, dr. Klaus Fuchs, Kim Philby ir kitų, bet nežiūrint kad amerikiečių Freedom of Information Act dar labiau padrąsina žurnalistus raustis po archyvus, kaziinkokių didesnių reueliacijų jose nesama. Neretai jos raizgios, techniškos, pilnos smulkmenų, ir atvirai kalbant, - nuobodžios.

Vienas iš jų ydy būna toji, kad skaitytojas, pasimetęs toje įvairiųjų masėje, kažkaip nestabtelė pagalvoti, kad aprašomieji dalykai tebevyksta ir šiandien, "hic et nunc". Kad jis pats būtų nenoromis įpintas šnipinėjimo tinklan, ar bent išdavystės pinklėsna. Ta prasme pagyros, kad knyga skaitoma kaip romanas, ne visai melagingos. Iš tiesų viskas skamba, kaip X pasakėlė: "Seniai - labai seniai" -, o pačių šnipų portretai piešiami, tarsi jie būtų brvę kžkokiais antžmogiais, James Bond, ais. Iš kitos pusės, romantiškieji laikai, kai sąjungininkų karininkai kuždėjo glostomai Matai Hari karines paslaptis, kažkaip pasibaigę. Šiandien, šią pat minutę skrieja virš mūsų galvų šnipinėjimo satelitai. Yra išstobulintas elektroninis sekimas, išrastos stebuklingai sumanios mašinos, iššifruojančios priešų komunikacijų kodą. Žmogaus panaudojimas šnipinėjimui atrodytų betiksliau. Daliniai tai tiesa. Britai ir amerikiečiai, dėl tam tikrų priežasčių, visada buvo linkę įveikti vokiečius mažu šnipu, ir neužgindėjama taip pat elgtis dabar sovietų atžvilgiu. Vienu iš ilgokai laikytų paslaptų faktų II-jo Pasaulinio Karo buvo tai, kad sąjungininkams pavyko iššifruoti Wehrmacht'o karinių instrukcijų kodą savo aparatu Ultra. Ne tik kad tai padėjo jiems sekti kuone minutė minutė vokiečių kariuomenės judėjimą, atremti palyginus negausiomis jėgomis oro antpuolius, bet taip pat išgraibstyti šnipus savo salose ir "prikalbinti" juos perdavinėti radijo bangomis Reichui sufalsifikuotus pranešimus. Jei ne ta mašinėlė Ultra, sakoma, kad sąjungininkų nuostoliai, išsikeliant Normadijoje, būtų buvę kur kas didesni.

Sovietai Ultras neturėjo. Jie iš viso, visada pasikliovė savo agentų sumanumu, sugebėjimais išfiltruoti į viršūnių viršūnes, kuone į britų karalienės miegamąjį, ir šnipinėjimo srityje pasirodė pranašausiais už visus. Galima šaipytis iš sovietinių kolchoznikų, bet KGB mašinerija - gerai alyvuota ir veiklia pasigėrėtina. Iš peklos toks pasisekimas? Kodėl žmonės pasidaro svetimos valstybės agentais, demokratinės santvarkos duobkasiais? Iš mulkiško idealizmo, iš meilės kokiai širdies damai, iš frustracijos? Dėl pinigų, kurio visiems ir visada mažai? Kaip veikia KGB ir kodėl jai taip sekasi?

1984. IV. 26

Stepas V A R A N K A

prieinamą archyvuose medžiagą.

Antrą paskaitą skaitys žymus lietuvių profesorius, knygų autorius, redaktorius ir veiklus kultūrininkas, filosofijos daktaras Juozas Girnius iš Bostono. Numatyta labai intriguojanti tema: "Katalikybės ir ateizmo santykiai praeityje ir dabar". Be to, bus paliesta Lietuva ir išeivija.

Liturginė Dalis

RUGSĖJO 2 d., SEKMADIENI, 11 val. ryto numatytos Iškilmingos pamaldos. Greičiausiai jos vyks prie Toronto, Mississaugoje, ten esančioje Lietuvių Kankinių Parapijos Anapilio kapinių erdvioje vietoje. Toronte tuo laiku nepavyko gauti tinkamos tom Iškilmėm šventovės. Mississaugoje, Anapilyje užteks vietos net 5000-7000. Svarbiausia, kad ten yra pakankamai vietos mašinoms pasistatyti. Norintiems keliauti autobusais, bus tokie parūpinti. Pamaldose dalyvaus kanadiečių valdžios ir dviasikių atstovai. Yra pakviestas ir Toronto kardinolas G. Emmet Carter.

Nauja Kazimierinė Opera

Kazimierinė Opera-Misterija, -tai istorinis rengėjų didelių pastangų vaisius. Sukurta opera išeivijoje - nesu - griauamas paminklas Lietuvai. Tai išeivijos lietuvių Iškilmėms pagerbimas savo Globėjui, Šv. Kazimierui.

Operos kūrėjai - poetas, rašytojas, redaktorius Kazys Bradūnas ir žinomas kompozitorius, muz. Darius Lapinskas. Toji opera-misterija pavadinta "Dux Magnus".

Toji opera bus statoma Toronte, tikriausiai Ryersono Politechnikos Instituto teatre. Salė moderniška, gera, talpinanti apie 1200-1300 žiūrovų. Yra numatomi 2 spektakliai rugsėjo 1-2 dienomis. Operoje dalyvaus bemaž visi lietuvių žinomi solistai dainininkai, chorai ir dailininkai. Šis parengimas pareikalaus daug lėšų.

Įvairūs kiti Kazimieriniai Renginiai

Iškilmių užbaigai rugsėjo 2 d. bus Iškilmingas pokylis - vakarienė "Royal York" viešbutyje. Minimas viešbutis, yra geriausias, randasi labai patogioje miesto dalyje. Požeminis traukinys ateina iki viešbučio požemyje esančios metro stoties, iš kur keltuvu bei automatiniais laiptais pasiekiamas reikalingas aukštas. Iš viešbučio požeminiu traukiniu lengvai pasiekiami Toronto Lietuvių Namai, kur galima bus pavalgyti lietuviškų patiekalų ir pail-

Į visus tuos klausimus bando rasti atsakymus buvęs amerikiečių žvalgybos karininkas Harry Rositzke savo knygoje KGB-the Eyes of Russia. Garden City. Doubleday, 1981., su kurios turinui vertėtų susipažinti.

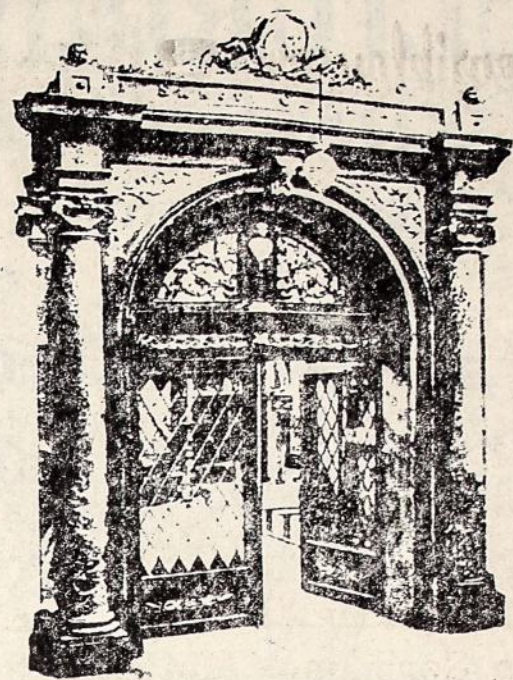
Knyga stamboka. Esmėje - tai atsiminimų knyga ir istorinis veikalas. Joje atpasakojami, kartais su smulkmenomis, įvykiai, surišti su sovietiniu šnipinėjimu, nuskardėję spaudoje pokario laikotarpyje, kaip pav. Guzenko afera, Kim Philby, Klaus Fuchs, Rosenbergų išaiškinimas. Tuo pačiu ji primena kitų autorių panašius veikalus. Išskirtinu jos požymiu tačiau yra tai, kad Rositzke visų pirma atskleidžia skaitytojui, kaip JAV buvo nieko neišmanančios apie KGB veiklą. O antra, - autoriui knieti suvokti, kokių akstinių veiklami žmonės metasi į pavojingą šnipdarbą, ir kaip tų agentų panaudojimas keičiasi metų bėgyje. Rafinuojasi, plinta, įtraukdamas savo orbiton vis platesnį tarkininkų skaičių, kartais nesąmoningai padedančių Tarybų valdžiai. O tai verta žinoti.

Savaime suprantama, kad Rositzke nėra radęs atsakymų į visus jam rūpimus klausimus. Bet ne ką toliau pažengus, atrodytų, šioje srityje yra ir modernioji psichologija. "Niekas", rašo jis, "mūsų akademikų brolijoj nėra iki šiol kruopščiau išanalizavęs kuo pasireiškia polinkis į konspiratyvų darbą, kas sudaro šnipų psichologiją, nors medžiagos tokiam nagrinėjimui būtų apščiai: yra tūkstančiai šnipų teismų stenogramų, yra pačių buvusių šnipų išpažintys, kvotų kalėjimuose aprašai, psichobiografijos ir t. t. t."

Nors pats turėjęs uždavinį įveikti KGB agentus užsienyje /ar kaip tik todėl/, Rositzke neslepia savo pagarbos sovietiniams šnipams. Jis pripažįsta jiems puikų profesinį pasiruošimą, atkaklumą, dalykiškumą, sumanumą ir teisingą, visumoj, vakariečio žmogaus psichologijos nuovoką.

Jų pranašumą prieš amerikiečius žvalgas nulemia, jo nuomone, dalinai istorinės aplinkybės. Amerikietis, /tai pripažino ir dr. Klaus Fuchs/, neturi polinkio į slapta, konspiracinę veiklą. Rusams, iš kitos pusės, tą bruožą - nepasitikėjimą artimu, svetimšaliu, klastingumą - idėgė ilga sukalbininkų revoliucinės veiklos, nukreiptos prieš carizmą, tradicija. Tarp kitko, mokymada savo kariūnus, kaip elgtis su Amerikos gyventojais, KGB nepraleidžia progos įspėti, kad amerikiečiai nepasisavino to tauraus, šnipui absoliučiai būtino, bruožo. Istorija, atrodytų, taip pat yra prisidėjusi prie to, kad KGB Maskvoje yra įsitaisiusi vadinamąjį Indeksą - kartoteką apie asmenis, kuriai nesandios lygios niekur pasaulyje. Joje sužymėta tarp 12 ir 15 milijonų užsieniečių. Tai rinkinys biografinių žinių apie kiekvieną vyrą ar moterį, buvusį partijoje paskutinių 60 metų būvyje ir apie jų šeimos narius, artimuosius, darbdavius. Ten yra duomenys apie kiekvieną, priklausiusį kokiai prokomunistinei organizacijai, Sov. Sąjungos bičiulių draugijai, kiekvieną asmenį, prenumeravusį sovietinius leidinius, kiekvieną prašiusį vizos, turėjusį kokių biznio reikalų ar dalyvavusį svečių SSSR ambasados priėmimuose, filmų seanse, švenčių minėjimuose.

Nuo pat 1977 metų Maskva serga tikra "Who's Who" manija. Iki šiol visi sovietiniai piliečiai ir turistai turi aprašyti kartotekos reikalams su kuo jie buvo matęsi, susitikę užsienyje, atsielt, paminėti tų žmonių pavardes, už-

Durys į sv. Kazimiero kaplyčią Vilniaus katedroje.
The door leading to St. Casimir's Chapel in the Cathedral of Vilnius.

sėti "Lokio" svetainėje. Torontas yra labai svetingas lietuviams miestas.

Kaip su lėšomis

Tokio milžiniško renginio paruošimui reikia ir milžiniškų lėšų. Renginių pajamos išlaidų nepadengs, ypač Operos parengimas ir pastatymas. Rengėjai, užsimodami Kazimieriniam "žygiui", pasitikėjo tautiečiais, ir toliau tiki, kad lietuvių bendruomenė jų neapvils ypač, kad pavergtoje komunistų Lietuvoje Kazimiero sukaktis nebus reikiama paminėta. Išeivijos lietuvių pareiga yra kuo iškilmingiau laisvame pasaulyje tai padaryti. Išvada - Kazimierinių metų Iškilmės ir visi surišti su Šv. Kazimieru parengimai turi būti mūsų dosniai visokeriopai remiami ir lankomi. Čia neturi būti partijų bei tikybų skirtingumo. Tegul kazimieriniai metai jungia visus lietuvius vienam ir svarbiausiam siekiui - Laisvės Lietuvai. Tik vienybėje galime jos pasiekti.

siėmimą, išvaizdą, profesiją, artimuosius - viską, ką galima išsiaiškinti paprasčiausio pokalbio metu.

Šią rutininę pajiešką papildoma sistematingai praves-tas rinkimas visokiausių biografinių žinyų, visokiausių "Who's Who" pobūdžio leidinių, įskaitant pramoninius, valdžios tarnautojų, didžiųjų įmonių žinytus, dalyvavusių mokslinėse konferencijose sąrašus, užsienio diplomatus, universiteto profesorius, kariškių sąrašus. Taip pat renkamos žinios apie politinių partijų, darbo unijų veikėjus, apie svarbiausių laikraščių ir žurnalų skyrių vedėjus, apie dešiniųjų partijų organizacijas.

Karinio šnipinėjimo padalinio /GRU/ instrukcijos duotos pulkininkui Zabotin'ui, kad jis kontaktuo-tų Kanados ginkluotą pajėgų žmones savo atrankai, leidžia supras-ti, ko Maskva ieško numatomam užverbuoti, žmogui.

1/ Išsiaiškinti pagrindinius duomenis:

a/ dabartinė profesija. Kur dirbo prieš tai.
b/ Kokios jam perspektyvos išlikti turimame poste? Kur gali būti perkeltas?

c/ Nuo kurio laiko dirba turimose pareigose? Ar mėgsta savo darbą. Kokie jo santykiai su viršininkais?

2/ Surinkti biografinius duomenis:

a/ Amžius. Tėvai. Šeimyninė aplinka.
b/ Išsilavinimas. Specialybė. Ypatingi įgūdžiai technikos srityje.

c/ Priklausymas partijai. Kokiai?

d/ Finansinė padėtis. Ar tas asmuo pasinešęs užtikrinti savo šeimai finansinį saugumą. Kas kliudo jam įgyvendinti savo planus?

e/ Laikysena Sovietų Sąjungos ir jos politikos atžvilgiu.

f/ Kokių sąjungininkų pusėj įžiūri jis savo krašto ateitį/ pav., gaudesniuose ryšiuose su JAV/.

3. Teigiami ir neigiami bruožai:

a/ Ar linkęs nugerti, padūkti su mergom, ar labiau šeimos žmogaus tipas?

b/ Ar mėgsta pasižmonėti? Ar linkęs labiau vie-natvėn, pasinešęs ramiai gyvenimėliui?

c/ Ar žmona turi įtakos jam poelgius?

d/ Koks jo artimųjų bei pažįstamų ratelis? Trumputės jų charakterių apybraižos.

KGB pranašumą prieš vakariečių saugumo ir žvalgybos įstaigas užtikrina dar ir tai, kad visi sovietiniai žvalgybos daliniai / tiek karinės, tiek pramoninės ar infliacinės veiklos/ yra centralizuoti vienoje viršūnėje - Maskvoje. Dabar, kai Juri Andropov'as buvo Centro Komiteto sekretorium, vadovybės vieningumas dar labiau užtikrintas.

Be to, užsienyje esama dviejų stambių agentų kategorijų, kurias Rositzke pramena legalųjų vadyba/Leagals/ ir nelegalių agentų kategorijas. Tie "kurmiai"/illegals/ žmonės neturį jokių reikalų su pasiuntinybėmis bei konsulatais. Esmėje, tai atsargos daliniai, paruošti veiklai karo ar diplomatinio santykių nutūkimo atveju. Šių žmonių padėtis esanti nepavydėtina. Jei tokį pastvers, jam grėsia ilgametė kalėjimo bausmė /Legalieji agentai par-rasčiausiai atšaukiami Maskvon/. Neretai tie vedę vyrai, palikę įkaitais savo žmonas bei vaikus Maskvoje. Jie ner-vingi, gerokai vieniši. Jiems tenka prasimanyti kas dveji-treji metai turistinę kelionę, kad pasimatyti su šeima bei artimaisiais.

/ bus daugiau /

3 psl.

KLEMENSAS JŪRA

DIEMEDŽIO ŠAKELĖ

DIEMEDŽIO ŠAKELĖ. Klemensas Jūra. Poezija. 1984. Bra-sil. 140 psl. 200 egz. Viršelis Pauliaus Jurkaus. Ti-ražas 200 egz.

Prologe autorius atiduoda duoklę Poezijai, sakydamas "Poezijos pulsą / Nuplevėna buvimas, / Iš niekur - į būtį, / Iš būties - į kapus! / Poezijos pulsą / Prasideda rytas: / Pasaulis, / Diena, / Daina ir - / Naktis! / ir po to seka 22 poskyrių galima sakyti meditacija, su baigminiais pos-mais, pavadintais "Lazda". Tai žmogaus kelionės šioje žemėje, eiga. Parašyta spalvingai, skambiai. b.

Aloyzas BARONAS

IŠ TRISDEŠIMTIS TORIJŲ SUAUGUSIEMS

GERI DARBAI

Kai iš Vokietijos atvykau į šį kraštą, buvau niekas, taip sakant, buvau paprasta darbo žaliava: kai pildžiau darbui aplikacijas, negalėjau įrašyti jokios profesijos. Į klausimą, kokio darbo nori, atsakymas, kad nesvarbu, reiškę, kad esu niekas. Bet aš buvau geras niekas, nes mokėjau gana neblogo anglų kalbą, buvau studijavęs eko-nomiją ir, svarbiausia, buvau jaunas. Nėra nuopelnas jaunystė ir nusikaltimas senatvė, bet jaunas darbo arklys buvo vertesnis už seną, nors iš tikro nieko nemokantis jaunuolis daug mažiau vertas už, pavyzdžiui, chemiko specialybę turintį senį. Tai dabar, po ketvirčio šimtmečio, gal ir nieko nebereiškia, nes jau kaip vandens srovė-lės įsispraudė į savo griovius ir jais tekam į amžinuo-sius vandenį, būdami švarūs ar nešvarūs, ar suspindė-dami kartais šokančiais saulėje purslais.

Ber darbo gauti jaunam vis tiek buvo lengviau, ir tai buvo pati šviesioji pusė: tai rodė, kad jaunystė dar gana neblogo specialybė.

Pradėjau dirbti metalo liejyklos priėmimo skyriuje. Į jį ateidavo įvairūs metalo laužas, kurį rūšiuodavo ir tir-pindavo. Viso to darbo malonumas buvo tai, kad nereik-ėjo galvoti, galėjai svajoti, dirbai beveik miegodamas, o palyginti, neblogo mokėjo. Bet kai turi laiko galvoti, tai kartais kyla mintys apie gyvenimo prasmę, o daug mąstyti jau yra širdį gadinantis užsiėmimas.

Vėliau mane perkėlė į kitą skyrių, kur buvo degini-mo aparatu pjaustomas metalas. Parodė kaip pjaustyti, padirbau taip porą savaitę, bet toliau nebegalėjau įmonė laikyti, nes unija žiūrėjo eilės tvarkos. Jei norėjau likti tame skyriuje, turėjau eiti į popietinę pamainą. To nenorėjau, man sesvarbu buvo kur dirbti, bet buvau jaunas, ir vakarai turėjo priklausyti man, o ne įmonei. Vieną po-pietę mane pasikvietė viceprezidentas ir pasakė:

- Mr. Vytautas Švelnys, aš tave skiriu į metalo pjaustymo skyrių formu.

Aš žvilgtelėjau į jauną, beveik kaip aš pats, vyrą ir nuleidau akis. Vyras rankose vartė mano aplikacijas ir, pastebėjęs mano žvilgsnį, pasakė:

- Kur taip gerai išmokai angliskai?
- Mokiausi Lietuvos gimnazijoje, dirbau Vokietijoje pas amerikiečius karius, skačiau knygas.

- Tai kaip? - vėl paklausė. Aš žvelgiau į rašomojo stalo stiklą ir mačiau jame atsimušančią rudens saulę. Aš svarsčiau. Svarstantysis vilkas alkanas, bet gyvas.

Klemensas JŪRA /Jūraitis/ gimė 1912. III. 25 Sa-lėmos Būdos km., Marijampolės apskr. Gimnazijos kurso egzaminus išlaikė prie valsty-binės egzaminų komisijos 1938 m. Spaudoje reiškiasi įvairiais slapyvardžiais nuo 1930 m.

Po II-jo Pas, Karo apsi-gyveno Brazilijoje. Čia kurį laiką redagavo Mūsų Dienas ir savo įsteigtą satyrinį la-kraštį Garnys. Suredagavo portugalų kalbos vadovėlį lietuviams, keletą kalendo-rių. Išleido be šio 3 poezi-jos rinkinius, 4 prozos vei-kalus, parašė vaikams teat-rinių pjesių

Klemensas J ū r a

VIII

Svajojančių girių, smūkelių ir kryžių šalies
Nepakeis šie svetingi ir puikūs pasaulio kraštai;
Ar vakarą tylų rasotą svajoji, ar rytą kelies —
Čiuženantį kmyną papievėję ir melsų žibutę matai!

Nepakeis tau ir gimtojo žodžio, kurį tu iš motinos lūpų gavai,
Kai pirmąjį žingsnį svyruodamas sunkiai nužengt mėginai...
Nepakeis tau ir vaizdo, kai mariom aplinkui siūbavo čeržė javai,
Saulėtąjį džiaugsmą — svajonę, tyriausius jausmus pažinai.

Atsimeni — dienos akordais rasotų dainų nuskambėjo,
Ir naktys — lakštingalų tryliuose liūstančių sielų gaivino...
Žydrioji jaunystė — spalvingų svajonių žiedais nužydėjo,
Į ateitį kilti, sakytum, paukštelio sparnus išaugino.

Nepakeis tau svajojančių girių, smūkelių ir kryžių šalies
Žibėjimas šaltas nei turtai vaisingų kraštų svetimų;
Praeities neužsklęsi — kasdieną į širdį nostalgijų lies —
Ir sapnuose matysi sudilusį senąjį slenkstį gimtųjų namų.

Žinau — piktį vėjai ten šėlo ir užbėrė praeitas pėdas;
Negrįši... takelio nerasi, kur mynei pirmuosius žingsnius...
O nerimas graužia... Ir amžinu lūkesiu kratinę nusėda,
laugi svetur, tik ne qžuolu — palinkusiu gluosnių verksniui.

Praeitį tau vis kužda, kad avilį seną sodelio pamiršęs apleidai,
Į svetimą korį surankiojai medų ilgiausių klajonių anų —
Kol praužė audros. Ruduo priartėjo. Gal tuščiaaviduriu žiedu —
Į purvą įmintas — tu graušies, raudosi senųjų dienų...

Ilgėsies, norėsi lakštingalos maldą išgirsti dar kartą,
Pajusti gaivinantį vėjo dvelkimą anų tolimųjų laukų...
Praeitį nesugrįši... Ji neperžengiama siena užtvirta —
Kaip svajonė skaidriausia! Kaip čiaušėjimas linksmas vaikų!

Kada ištarmę rūsčių sulauktą išgirsi — mirtis glamonės...
Raudosi. Gailėsiesi augęs ne smilga, ne lauko svėrė...
Sugrumbančiais pirštais norėsi paglostyt žiedelį pienės,
Ar varpa rugelio palinkti į žemę svaria!

Rizikuojęs riebus arba miręs.

- Dar pagalvosiu, - atsakiau, - be to, tikriausia reiki-s dirbti vakarais.

- Ne, dirbsi dieną, nes senasis Džo dirbs ir toliau va-karais, jis turi alinę ir, grįžęs iš darbo, pasėdi ilgiau, ry-tą gali vėliau atsikelti, viską aptvarkyti, tada ateina žmo-na, o jis vėl į darbą.

- Bet jei jis nustos dirbti? - paklausiau.

- Tada tu būsi vyresnis ir galėsi pasirinkti kokią no-ri pamainą. Tiesa, gausi per savaitę dvidešimt dolerių daugiau, negu gauni dabar.

- Aš pagalvosiu.

- Gerai, mister Švelnys, - pasakė viceprezidentas.

Jis gerai tarė mano vardą, bet "Š velnys" nemokėjo tiks-liai perskaityti, nors buvo įpratęs skaityti europietiškas ir Lotynų Amerikos žmonių pavardes.

- Gerai, - atsistojau, - pirmadienį pasakysiu.

Žmogų kartais apsprendžia šalutiniai, laimingi ir nelaimingi atsitikimai. Atvirai pasakius, aš nenorėjau. Formanas buvo tarp įmonės vadovų ir tarp unijos. Įmonė norėjo, kad darbininkas būtų spaudžiamas, o unijos vado-vybė spaudė formaną, kad nevytų darbininko. Bet sekma-dienį man padėjo apsispręsti vienas pažįstamas, kuris pa-sakė:

- Bandau studijuoti. Kitaip čia visą gyvenimą dėžes ant kupros nešiosi. Ar pats negalvoji?

- Nežinau, - atsakiau ir susirūpinau. Tikrai reikėtų ką nors daryti ir dabar, kai yra proga pakopti aukštyn, reikia kopti. Surizgau, svarsčiau ir taip kankinausi visą dieną. Momentais nudžiugdavau, pakildavau ligi augščiausios žvaigždės, o momentais bejėgiškai vilkau kojas žeme. Aš užmigau tą audringą rudens naktį, nežinodamas, ką pasirinkti, bet rytą nubudęs jau žinojau, kad priimsiu pa-siūlymą.

Ir taip pradėjau vadovauti skyriui. Kalbėdamas nedaug dariau klaidų, bet iš pirmo pratarto žodžio visi pamaty-davo, kad aš užsienietis, bet niekas dėl to per daug galvos nelaužė, nors ir buvo pavydinčių. O kad man būtų lengviau aš mokėjau pasakyti darbdaviams ir darbininkų unijai:

- Unijų pareiga reikalauti darbininkams aukštesnių atlyginimų, o darbdavių pareiga reikalauti, kad už tai ati-dirbtų.

Su tuo visi turėjo sutikti, ir taip be didesnio rūpesčio dirbau savo darbą. Turėjau skyriaus viduryje būdelę su telefonu, ir kartą jis man daug pasitarnavo rengiant kolonijos lietuvių vakarą.

"Tryptinio" New Yorko tautinių šokių ansamblio veteranų šokėjų grupė, kuri ruošiasi su kitais ansamblio nariais dalyvauti septintojo tautinių šokių šventės Clevelande liepos 1.

Nuspalvina liūdesį —
Sielvartų motiną
Rūsčių,
Vienatvės dukterį
Raudančių gaudžiai,
Užgožtą skriaudų
Nedalių
Vualių.

Nykumos skryniosna sukroviau
Ilgesį išblėsusį ir viltį — mirusią,
Ir pusiausvyros rytą — be aušros!
Be paukštelio giesmės! Be bitelių dūzgimo!
Be laukiamo, nesulaukiamo — laiko. —

Išsklidusio grumbančiosios pirštuose,
Sutirpusio šiurkščiuose želmenyse,
Nuvarvančio į tamsiai paraudusių,
Į širdies krauju pražyduosį žolę.

Vėl į staigiančio vėjo karčius įsikibęs
Šnioksdamas atniogia juodas liūdesys —
Sutemusį dienų, pasiurpusių naktų palydovas
Ir — amžinas — amžinas draugas!

Jisai nevēluoja, neklumpa, neklysta,
Ir driekiasi sapno vaivorykštės tiltu,
Kuris veda iš niekur, į niekur...
O aš — jau įpratęs juo eiti!

Rytais aieidavau ir susitvarkydavau savo kuklius raš-tus, pasižiūrėdavau, ką reikės daryti. Atvykdavo anksčiau ir metalo bakių pjaustytojas italas, keturių vaikų tėvas, amžinai besiskundžiantis finansiniais trūkumais.

Įmonė aukštai palubėje skraidė karveliai. Jie perėda-vo pastogę ir tupėdavo ant balkių. Italas rytais, įsidėjęs į gumelę varžtelį, šaudydavo į tuos paukščius ir kiekvie-ną rytą bent porą, o kartais ir daugiau, numušdavo. Juos pribaidydavo smūgiu ir važiuodamas namo pasiimdavo.

- Mes valgom labai gerai, - džiaugėsi jis, - mano baminis ir žmona pirštus lažo.

Nežinau, ar jis daug gerdavo, bet pirmadieniais daž-nai neateidavo į darbą. Pabardavo jį kiek, ir viskas. Pa-galiau jį vieną kartą pasišaukė į raštinę ir perspėjo gana griežtai.

- Kodėl tu geri sekmadieniais, - pasakiau, gerk šeš-tadieniais, tai pirmadienį visada galėsi atvykti į darbą.

Italas pagalvojo ir atsakė:

- Mes lošime kortomis. Tie kiti renkasi sekmadie-nį po pietų, taip ir išsitęsia ligi pirmadienio ryto.

- Tai nelošk.

- Negaliu, turiu keturius bambinos.

- Tai tu laimi?

- Retai.

- Tai kam tau tas vargas ir bėdos.

- O kartais pasiseka. Be to, turi žmogus ką nors veikti.

Vieną kartą jis neatėjo dvi dienas iš eilės. Įmonės vadovybė supyko. Prie geležies pjaustymo ne kiekvieną galėjai pastatyti.

- Yra žmogus, - jie kalbėjo, o kai jo labiausiai rei-kia, tai nėra. Paimsimė kitą jo vietoj ir viskas.

Aš tylėjau, o jaunas įmonės viceprezidentas buvo kitoks. Jis buvo įmonėje viską suautomatinęs, atleidęs visus, kas tik galėjo būti atleidžiamas; todėl dabar, darbi-ninkų nenorėdamas lengvai vaikyti, pasakė:

- Viršininkas mažiausiai žino, ką atleisti, kaip tu ma-nai? - kreipėsi į mane.

Žvilgtelėjau į italą. Jis stovėjo tylus, paraudusiomis akimis. Prisiminiau jo šaudomus karvelius, jo nuolatinę kalbą apie bambinos, ir man jo pagailo, todėl pasakiau:

- Tegu palieka. Tai paskutinis šansas.

- Gerai, - pritarė visi, - tai paskutinė proga.

- Ačiū, - padėjojo italas ir vėliau, kada paprastai ir triukšmingai ejo darbo diena, jis, kuris nesuprato, kas yra Vytautas ir vadino mane Viki, pasakė:

- Labai ačiū. Kur aš išvartytas dabar eičiau, būdamas beveik keturiasdešimties metų. Ką veiktu mano žmona ir vaikai. Aš nežinau kuo tau atsilyginti, aš nieko neturiu, bet gal tau reikia ką nors primušti?

- Ne, nereikia, - nusijuokiau. - Nenoriu muštis.

- Ne, tai ne, bet jei reikės, pasakyk man, - tarė rim-tai.

Kartais buvo lengviau, kartais sunkiau, bet šiaip pini-gų daugiau gavau ir jau vėl rudenį sugalvojau pirkti au-tomobilį. Nusipirkau ne visai naują, bet patogią mašiną ir tam tikra prasme buvau laimingas. / bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TROFĖJŲ PARODA

Vilniuje, Parodų Rūmuose Lazdynuose Medžiotojų ir Žvejų Draugijos respublikinė Taryba atidarė medžioklės ir žūklės trofėjų parodą.

LIETUVOS SŪRIAI

Nuo seno pasižymėję savo gera kokybe ir skoniu Lietuvos sūriai. Jų pareikalavimas vis didėja. Deja, tai irgi nėra prekė, lengvai kasdien gaunama eiliniam žmogui. Vis todėl, kad reikia jo daug atiduoti "neeiliniam", arba "didžiajam broliui"...

Telšiuose statoma stambi nauja sūrinių gamykla, montuojami techniniai įrenginiai. Na, gal susipras sumažinti "lažą" ir užteks sūrio pirmausia Lietuvos gyventojams.

PAMINĖJO KOMPOZITORIAUS JUOZO GRUODŽIO GIMIMO ŠIMTMETĮ

Vilniaus M.K. Čiurlionio Meno Mokyklos klasė, pavadinta Juozo Gruodžio vardu.

Dalyvavo jo buvę mokiniai kompozitoriai - J. Nabažas, J. Juzeliūnas, V. Klova ir kiti, pasidalindami prisiminimais.

LIETUVIŲ LIAUDIES KŪRYBA LENINGRADO PARODOJE

Etnografiniame Leningrado Muziejuje vyko Lietuvos liaudies meistrų kūrinių paroda, kur buvo išstatyta apie 300 darbų. Rašoma, kad susidomėjimas buvo labai didelis. Mūsų liaudis yra gabi ir nuo senų senovės sukūrusi savitą tautodailės stilių ir parodžiusi didelį kruopštumą tų darbų atlikti - me.

NAUJA LAUREATĖ MUZIKĖ

M.K. Čiurlionio Konkurso laureatė Nijolė Daunienė koncertavo Kijeve. Ji grojo vargonais S. Bacho ir G. Kuprevičiaus kūrinius.

IR VĖL LENKTYNIAUJA DIDŽIAJAM BROLIUI

Vilniuje neseniai įvyko taip vietinės valdžios vadinama "socialistinio lenktyniavimo" konferencija. Joje dalyvavo Minsko, Tallino, Rygos, Kauno ir Vilniaus komunistų partijos sekretoriai ir vykdomųjų komitetų atstovai. Visi pasirašė sutartį 1984 metams, nustatydami lenktyniavimo normas.

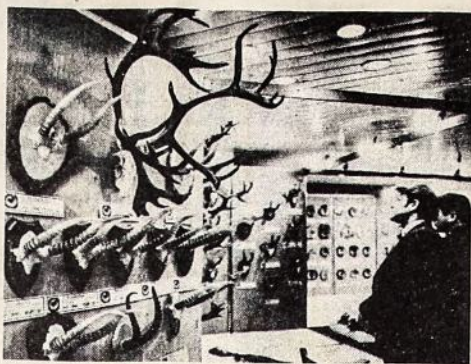
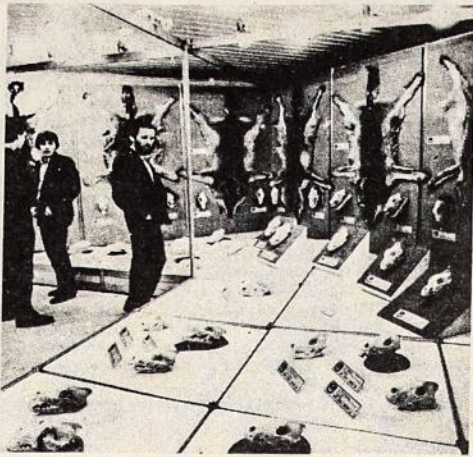
APIE LIAUDIES MENĄ

Liaudies menu įprasta vadinti tuos meno kūrinius, kuriuos sukūrė specialių meno mokslų neturėjusios žmonės, dirbę atliekamu laiku, kad papuoštų savo gyvenamąsias vietas. Tokiu būdu atsirado gražieji lietuviški audiniai, drožiniai, margučiai, skrynios, puikieji kryžiai, koplytėlės ir daugybė kitos rūšies kūrinių.

Liaudies meno kūrybą sudaro netik drožiniai ar audiniai, bet taip pat žodinė kūryba, kaip tai dainos, pasakos, patarlės. Šią meno kūrybos rūšį vadiname tautosaka.

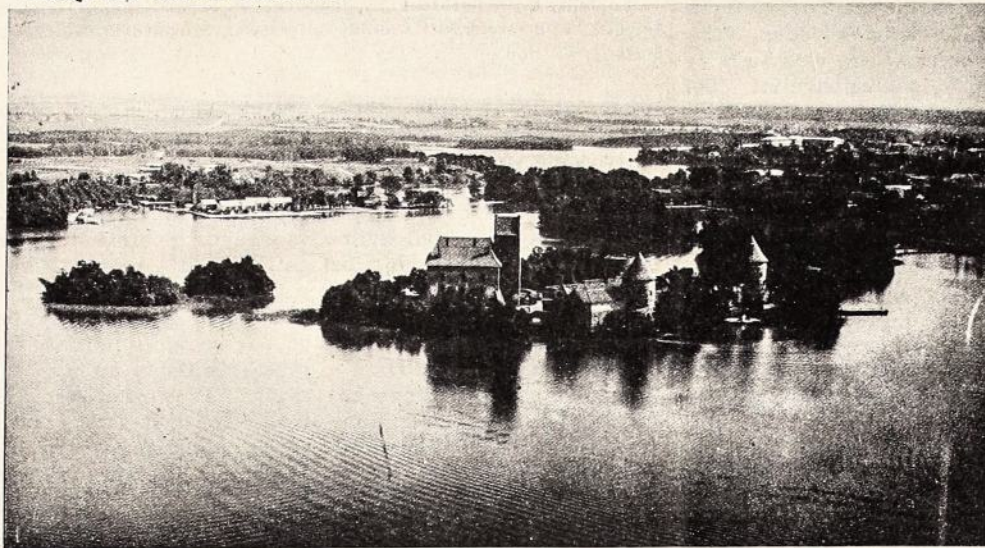
/Vladas Vijeikis, "Lietuva, mano tėvų žemė"

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS
"IENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI"

Medžioklės ir Žūklės trofėjų Parodoje, Vilniuje.

Trakų Pilis ledams iškeliavus

TRAKŲ SALOS PILIS

Trakų salos pilis užėmė 1,8 ha plotą. Ją sudarė centrinė pilis ir priepilis, kurį nuo pačios pilies skyrė 10-12 m. pločio perkasas. Priepilio sienos buvo 3,5 m. storio ir 7 m. aukščio, tvirtos, akmeninės, sunkiai įveikiamos. Į tas sienas buvo įjungta 5 bokštai, iš kurių 4 apvalūs, o vienas vidurinis keturkampis. Bokštai buvo 16 m. aukščio. Centrinės pilies aukščiausias bokštas buvo 6 aukštų ir siekė 25 m. Iš šio bokšto buvo patenkama į 3 aukštų pilies rūmus. /"Mūsų Lietuva" I t./

Ona Lukauskaitė

MEDŽIOKALNIO LEGENDA

Žmonės krito rugius, Prie trobelių žydėjo aguonos. Krito rasos vakarės, ir darės vėsus. Man saulė pavirto į didelį lopšį raudoną, pridengta iki pusės sunkių debesų.

Tuėjai su manim, ir smėlis po kojom šiuveno. Kieno sūnui paskirtas lopšys įstabus? Tyliai pasekei pasaką, liūdną be galo ir seną, ažuolynan nuklydom, kur garbina žmonės stabus.

Parodei man ažuolą. Tarp šaknų blizgėjo šaltinis. Juosė į pilkas, kelių ištrintas takelis. Bevaikės moterys neša čia ilgesį begalinį, meiliai širdy liūliuoja negimusį niekad vaikėlį.

Šaltinio viltim lūpas dejavime džiūstančias vilgo. Klausio skaudžių maldų medinė sopulingoji. Lanksto vėjas vakaris liekną išdžiuvusią smilgą, ažuolo lapus karpytus tyliai linguoja.

Tylėdami grįžom. Širdimi įtikėjom legendą. Apglobė mišką tamsa paslaptinga. Ak, kai motinos skausmo saldaus širdis pasigenda, stebuklingos jėgos ažuolino šaltiniui nestinga.

KAIP KŪRĖSI ADMINISTRACINIS DARBAS

Lietuvos valstybė, imdamasi savo atstatymo darbų, paveldėjo administracinio sutvarkymo tradicijas ir normas iš buvusių okupantų, rusų imperijos ir vokiečių okupacinės valdžios. Rusų valdomoji Lietuvos teritorija buvo padalyta į gubernijas, o jos, savo ruožtu, į apskritys/ujezdus/ ir valsčius ar gminas/buv. Suvalkų gubernijos/. Vokiečiai, užėmę Lietuvą, jos teritorijos administravimą padalijo į kreisus, kurie apėmė, dažniausiai, mažesnes teritorijos dalis, negu buvusios rusų apskritys, ir į becirkus, kurie iš dalies atitiko bažnytnines parapijas, iš dalies buv. rusų valsčius ar gminas. Tokia tvarka turėjo įtakos ir mūsų administracinių vienetų nustatymui ir sutvarkymui.

Pirmasis Lietuvos valstybės administracijos organizavimas ėjo dvejopu būdu: iš viršaus - per Valstybės Tarybos sudarytą laikinąją vyriausybę ir jos įgaliotinius, ir iš apačios - per parapijų valsčių komitetus ir apskričių kreisų komitetus/ seimelius/.

/A. Survila, 1938 m. /

KREMI VEIDRODŽIAI

O. IASAS

MEDICININĖ ČESNAKO REIKŠMĖ

Yra žinoma, kad česnaką vartojo egiptiečiai daugiau kaip prieš 3.500 metų ne tik dėl skonio, bet dėl jo gydomųjų savybių. Egipto raštuose minima, kad česnakas pailgino 22 ligas, jų tarpe galvos skaudėjimus, širdies problemas ir gerklės tumorų ligas. Graikų gydytojas Hippocrates, žinomas kaip moderniosios medicinos tėvas, naudojo česnaką gydyti įvairioms infekcijoms ir vidurių sutrikimams. Jis taip pat, šalia kitų vaistų, vartojo česnaką gydant žaizdas, dantų skaudėjimus ir krūtinės skausmus. Senojoje Romoje gydytojas Galenus vadino česnaką vargšų visuotinu vaistu.

Nobelio premijos laimėtojas dr. Arthur Stoll, 1940 m., atlikdamas tyrimus, paskelbė, kad česnakas savyje turi mineralinės medžiagos aliin, kuri sunaikina bakterijas. 1969 m. du gydytojai ištyrė, kad česnakas teigiamai veikia naikinant salmonella ir E-coli mikroorganizmus, kurie sukelia apsinuodijimą maiste ir vidurių infekcijas. Dar vienas tyrinėtojas, mitybos specialistas C. Edward Burtis rado, kad česnakas stimuliuoja normalius liaukų veikimus ir išvalo vidurius nuo bakterijų, kurios sukelia įvairius virškinimo negalavimus. Žiurkėse vėžio kilmės augliai - tumorai, maitinant česnaką, sustojo plėtimu. Be to, L. J. Harris, kitas mitybos specialistas, tvirtina, kad česnakas gydo kojų infekciją, vadinamą "atleto koja", ištyrus jas tiesioginiai su česnaką ar sumaišius su trupučiu aliejaus.

KAIP TINKAMAI NAUDOTI PREPARATUS PRIEŠ KANDIS

Štai keletas patarimų, kaip apsaugoti vilnonius rūbus ar medžiagas iki sekančio sezono;

- Visus vilnonius daiktus, prieš atidedant iki kitos žiemos, reikia gerai išvalyti.

- Garai iš specialių prieškandinių kristalų ar rutuliukų yra sunkesni, negu oras. Todėl juos geriausia kabinti aukštai ant pakabiko, dedant rūbus į maišą. Gerai uždaryti maišą.

- Vilnoniai megzti rūbai ir apklotai, sudėjus į jų sulankstymus antikandinių kristalų, geriausiai sudėti į kartonines dėzes, ar kokias kitas. Netinka plastikiniai maišai, kokius gauname rūbų valyklose. Naftalino garai, tiek iš kristalų, tiek iš rutuliukų lengvai pratirpdo skylutes.

- Jeigu jūs nepakenčiate naftalino kvapo, galima gauti purškiamo preparato, su užrašu, kad tai yra prieš kantis skystis. tinkamas vartoti ant medžiagų. k.

VASARINIS PRAKTIŠKAS DOVANŲ SIUNTINYS

GIMINĖMS LIETUVOJE

SIUNTINYS Nr. 1, 1984 m.

3 suknėlėm įvairi medžiaga (šilkinis aksomas, nepermatomas nylonas, japoniška gėlėta medvilninė medžiaga), labai gera vilnonė angliška medžiaga eilutei su įrašu "All wool made in England", 1 sv. mohair vilnonių siūlų (Lietuvoje labai pageidaujami), 1 bliuskutė arba vyriški marškiniai, 1 pora "Wrangler" denim jeans, 1 pora "Levi" rumbuoto aksomo jeans. Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$460.00

Į šį siuntinį dar galima dėti 7 svarus įvairių prekių. Žemiau siūlome keletą naudingų dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis paltui De Lux, sveria 5 sv. \$110.00
Jeans, rumbuoto aksomo "Wrangler" arba "Levi" \$46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis \$55.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė \$13.00
Telescopis lietsargis \$13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai \$52.00
Puiki suknėlė medžiaga \$44.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknėlei, 3 m. \$66.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m. \$83.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. \$77.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. \$88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. \$110.00

Šiuos maisto produktus galima siųsti su rūbais: 1 sv. arabos 8.50, 1 sv. nescafé - \$13.00, 2 sv. pupelių kavos - \$15.00
1 sv. šokolado - \$7.50, 40 cigarečių - \$5.50.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti \$65.00 per siuntimui. Siunčiame pramoginės ir kitokios muzikos plokšteles. Persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England,
Tel. 01 460 2592

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENI. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
JOKUI R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½% už 90 dienų term. indėl.
8¼% už 6 mėn. term. indėlius
9% už 1 metų term. indėlius
9¼% už 2 metų term. indėl.
9½% už 3 metų term. indėlius
10% už pensijų planą
9% už namų planą
8% už specialią taup. s-tą
7¼% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 11½%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11%
2 metų 12%
3 metų 12¼%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų... 9¼%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 38 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 23 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ... 8½%
180-185 d. term. ind. 8¼%
Term. ind. 1 metų 9%
Term. ind. 2 metų 9¼%
Term. ind. 3 metų 9½%
Pensijų s-ta 10%
Spec. taup. s-ta 8%
Taupomąją s-ta 7¼%
Depozitų-čekių s-ta ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 11½%
Mortgičius nuo ... 9¼%-12%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r.-1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSU TIKSLAS -

NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

PAGERBĖ SUKAKTUVININKA STASĮ JOKUBAITI

Lietuvių Namuose buvo pagerbtas sulaukęs 65 m. amžiaus ir minint 45 m. šauliškos bei visuomeninės veiklos sukaktį Stasys Jokubaitis.

Kadangi jis aktyviai reikišiasi ir politinėje kanadiečių veikloje, į jo pagerbimą buvo atvykę nemaža svečių ir iš federalinio, provincinio parlamento bei Toronto savivaldybės.

Sukaktuvininkas gavo simbolinių dovanų iš šaulių organizacijos ir kanadiečių valdžios.

• Gerai pavyko GINTARO Ansamblio muzikinės plokštelės sutikties. Ją išrašė 7 šio turto pirkimo vertė knydaikininkės ir sol. Rimas gose \$1,245,698. Nekilno-Paulionis. Dainos vie- netui vadovauja G. Pau- lionienė. Daugelio dainų melodijos pritaikytos šiam vienetui muz. J. Go- vėdo. Jis yra parašęs visą eilę dainų ir aranžavimų. Pagrindinės pajamos gautos

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1691 Bloor St West, kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE : 487-5591

iš bingo operacijų \$328,000, salių nuomos \$155,000, svetainės "Lokys" \$98,000 ir kitos smulkesnės.

Svarbiausios ir didžiausios išlaidos: atlyginimai - \$184,000, pašalpos ir aukos organizacijoms - \$104,000, valymas - \$55,000, elektra, dujos ir vanduo - \$35,000. Sekmadienių popiečių valgykla turėjo nuostolių per \$5,000, nes pietų kainos žemesnės už savikainą. Ši nuostolį padengia svetainės "Lokys" pardavinėjami įvairūs gėrimai.

Knygvedyba sumoderninta. Šiam tikslui buvo įsigytas specialus kompiuteris už \$14,000.

Lietuvių Namai turi per 1500 pilnateisių narių. 1983 m. naujų narių įstojo 76.

Du trečdaliai visuomeninių parengimų Toronte vyksta Lietuvių Namuose. Visuomeninę veiklą vykdo LN Vyrų ir Moterų būreliai bei visuomeninės veiklos komisijos. Metų bėgyje įvyko 19 parengimų, minėjimų, koncertų, paskaitų, suruoštų LN pagalbinių organizacijų. Kitus parengimus, suvažiavimus, susirinkimus, koncertus bei balius rengė kitos visuomeninės organizacijos, kurios nuomavo sales ir nuomos išlaidas padengė Lietuvių Namai išmokėtomis pašalposmis.

1983 m. buvo įsteigtas švietimo fondas "Labdara", kuris 1983. XII. 31 d. turėjo \$36,000 Fondo komisija 1984. I. 30 iš šio fondo paskyrė 16 stipendijų, sumoje \$3,350. Padėti vyresnio amžiaus žmonėms, LN nariams ir nenariams, buvo įsteigta socialinių reikalų tarnyba. Šiam tikslui pasamdyta apmokama tarnautoja, kuri teikė pagalbą ligoniams, invalidams ir kitiems fiziškai nepajėgiems.

Informacijos reikalams buvo leidžiamas dvisavaitinis biuletenis "Lietuvių Namų Žinios", kuriame buvo aprašomi visi vykusieji parengimai Lietuvių Namuose. Tai LN įvykių kronika, kurioje buvo sutelkta šios organizacijos istorinė medžiaga. Buvo spausdinta 600 egz., biuleteniu labai domėjosi bendruomenės nariai ir spauda, perspausdindama žinias ir straipsnius savo laikraščiuose.

1983 m. Lietuvių Namų finansinė ir visuomeninė veikla buvo labai judri, gyva. Prie šios veiklos pagyvinimo prisidėjo ne vien pagalbinės LN organizacijos, bet ir pati valdyba, sudariusi palankias veiklai sąlygas. Šiam tikslui statybos-remonto komisija išdazė, pertvarkė ir išpuošė sales, atnaujino Vytauto Didžiojo menę ir atietyje planuoja vykdyti kitus pertvarkymus. Svarstoma statyti naują pastatą, nes dabartinės patalpos nepatenkina visų visuomeninių organizacijų reikalavimų. Valdyba dirbo labai darniai, kiekvienas narys atliko sąžiningai jam paskirtas pareigas ir darbą. Žinoma, tokia veikla pareikalavo didesnių išlaidų ir 1984 m. ši veikla gali susidurti su sunkumais, nes dėl nepastovių Kanados krašto ekonominių sąlygų, Lietuvių Namų pajamos gali pradėti mažėti, ypač jei bus prastesnės bingo operacijų suvaržymų valdžios potvarkiai.

Apgailėstautina, kad rinkimuose į valdybą pasireiškė žalinga tendencija. Pasiėmus valdybos 4 narių kandidatei, jie visi sutiko būti perrenkami, nes tai pajėgūs, prityrę ir veikūs valdybos nariai, nesiekę sau jokios

KAZIMIERINIO PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESO KOMITETAS, kuriam pavesta surengti Šv. KAZIMIERO METŲ užbaigos iškilmes Toronte 1984 m. rugsėjo 1 ir 2 d.d. Pirmoje eilėje iš kairės: V. Dalindienė, dr. O. Gustainienė, E. Gudinskienė, L. Underienė, A. Sungailienė, G. Trinkienė, L. Murauskienė; antroje eilėje: J. Andrusis, V. Bireta, kun. Pr. Gaida, pirm. dr. J. Sungaila, V. Taseckas, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, A. Ulba.

materialinės naudos. Susirinkime prie šių kandidatų buvo pasiūlytas dar penktas kandidatas, kurio draugai vykdė stiprią akciją, ragindami įrašyti į balsavimo kortelę ne visų keturių, bet tik vieno naujo kandidato pavardę. Tokių kortelių tik su vienu naujo kandidato pavarde balsų skaičiavimo komisija gavo per 60. To pasekoje keletos balsų skirtumų buvo neišrinktas biuletenio redaktorius, o jo vietą užėmė naujas narys, nepajėgus perimti biuletenio redagavimo darbą. Biuletenis po susirinkimo neleidžiamas, nes valdyboje nėra prityrusių narių perimti redagavimo darbą, kuris yra neapmokamas. Antras neigiamas reiškinys - kai kurie valdybos nariai, panaudoję savo autoritetą, įdarbinant savo šeimos narius bingo operacijose. Valdybos narių žmonių ar vaikų įdarbinimas už atlyginimą finansinėse operacijose yra žalingas Lietuvių Namų geram vardui ir Lietuvių Namų įstatai neleidžia valdybos nariams gauti tiesioginį ar netiesioginį atlyginimą per šeimos narius.

praleidžiame Miami Beach vieno pažįstamo vasarvietėje.

Čia gali ne tik ant smėlio pagulėti, pasikaitinti saulėje, vandenynė pasimaudyti, bet gali sutikti nemažai senų pažįstamų. Be to, Miami lietuviai turi savo Namus, Klubą, dar senųjų imigrantų nupirktą, ištaisytą, su baru valgyklą. Čia vasarotojai, beveik kas sekmadienį susirenka, susitinka pažįstamus, papietauja, pašoka. Vyksta čia ir kultūriniai pobūviai, paskaitos, koncertai, pranešimai. Žodžiu, lietuvybės išlaikymo pobūviai.

Šiemet Miami Lietuvių Klubui pirmininkauja buvusi mokytoja Z. Markevičiūtė-Šeputienė. Klubo Tarybos pirmininku yra žurnalistas Paulius Leonas. Svečių ir narių pobūviams netrūksta. Per metinį pobūvį pagerbiami Klubo fondatoriai.

Bendras išpūdis apie Miami ir Miami Beach nedžiuginantis. Vyksta tyli kova su kubiečiais ir juodaisiais. Šie visur veržiasi, užima vietų senų gyventojų pozicijas. Miami laikraštis prieš porą savaitių rašė, kad Miami Beach yra "pranykęs" apie 10-15% žydų gyventojų. Daug kas klausia, kodėl jie bėga? Daug senųjų "išvažiuoja" poilsui į kapus. Čia yra kritusios ir namų kainos, palyginus su kainomis prieš kelis metus. Žinoma, darosi ir nesaugu, nes juodųjų rajone sustabdo pravažiuojantį automobilį ir paklausia "Kiek laiko?". Kai langą atidaro, su peiliu priverčia atiduoti piniginę. Žodžiu, kažkas verda, sunkuliuoja. Mums aplankyti senamiestį nebuvo progos.

Bendrai, Miami Beach lietuviai gerai draugiškai sugyvena. Vieni pas kitus ruošia pobūvius beveik kas savaitę, tai nėra kada jiems nuobodžiauti. Be to, kultūri-

nė veikla pagal jų amžiaus ir vietos sąlygas, taip pat suteikia įdomumo.

Kas mėgsta šiltą orą ir turi atliekamą dolerį, verta atostogauti Miami Beach.

Torontietis

st.catharines

RUOŠIASI MOTINOS DIENOS MINĖJIMUI

St. Catharines Lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdyba ruošia iškilmingą KONCERTĄ ir MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ gegužės mėn. 13-tą dieną, sekmadienį, Tėv. Pranciškonų patalpose, Rolls ir Carlton gatvių kampas.

Koncertą ir Motinos Dienai pritaikytą programą išpildys Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS ir visiems gerai žinoma solistė Gina ČAPKAUSKIENĖ, Solistei ir Choriui komponuos muz. Mmė M. ROCH.

Programoje: 11 val. ryto iškilmingos pamaldos už nukankintą, žuvusią ir mirusią motinas, kurias atnašaus Tėv. Kęstutis Butkus, OFM. Pamaldų metu giedos Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS ir sol. Gina Čapkauskienė. Po pamaldų - Motinos Dienos minėjimas-koncertas, iškiliosios LIETUVAITĖS pristatymas.

Lietuvių Bendruomenės Valdyba visus nuoširdžiai kviečia skaitlingai dalyvauti iš viso Niagaros Pusiasalio, Buffalo ir iš kitų vietovių. Turėsite gerą progą išgirsti ir pasidžiaugti žymios solistės G. Čapkauskienės ir Pavasario Choro iš Montrealio dainavimu. Bendruomenės Valdyba

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

TORONTO, Ont.

M6P 1A5

Visais kelionių reikalais

bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

- Įsikūręs nuosavose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama patarnavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	asmenines paskolas	12 1/2%
santūpas	7 1/2%	nekilnojamo turto 1m.	10 1/2%
kasdienines palūkanas	7%	nekilnojamo turto 3m.	12%
už santaupas	9 1/2%	variable	10 1/2%
term. depoz. 1 m.	9 1/2%		
term. depoz. 3 m.	10%		
reg. pensijų fondo	9 1/2%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda	
90 dienų depozitus	9%	Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton**"GINTARINIŲ AIDŲ" PENKMETIS**

Š.m. balandžio 8 dieną GINTARINIŲ AIDŲ Radijo Programa Hamiltone atžymėjo 5-kių metų savo darbo sukaktį, surengiant koncertinę popietę.

Koncerto programą išpildė solistės: Anita PAKALNIŠKYTĖ, Slava ŽIEMELYTĖ, komponuojant muzikui Jonui GOVĖDUI. Prisidėjo ir vietinės Hamiltono meninės pajėgos bei "Gintarinių Aidų" Radijo programos bendradarbiai. Po programos sekė vaišės, kavutė.

Koncerte atsilankė gausus skaicius Hamiltono ir aplinkinių lietuvių svečių. Dalyvavo ir radijo stoties daugiafunkcinės programos ved.

MONTREALIS - NEW YORK - RIO DE JANEIRO

BUENOS AIRES - MONTEVIDEO - FLORIANAPOLIS

A. Keblys
/tęsinys/

Išėjus iš stoties, užkalbinu taksistą, bet jis angliškai nemoka, teko naudoti ispanišką liežuvi. Šioje vietovėje beveik niekas nekalba kita kalba, o tik portugaliskai, bet supranta ispaniškai. Klausiu taksisto, ar jis nežino ramios ir nebrangios vietovės prie jūros. Na, ir nudangino už 30 kilometrų į mažą Šv. Antano kaimelį. Kaimelyje pora krautuvų, restoranų ir mažas viešbutis. Užeinam su šoferiu viešbutin ir pradedam kalusintėti. Dar nebaigus gauti informacijas, prisistato vienas ponas ir klausia, ar nenorėčiau apsigyventi jo casa-na-muose. Iš pradžių suabejojau, bet paskui sutikau bent pažiūrėti, ką jis siūlo. Nusiveda į savo namus, pristato mane savo žmonai, 2 dukterims ir būsimam žentui. Brazilieku papročiu pavaišina kava ir susitariame dėl kainos už kambarį, ir duoda buto raktą. Susitvarkęs einu apžiūrėti kur atsidūriau ir paragauti bei troškulį numalšinti su vietiniu alumi. Tą patį vakarą tenka ilgėliau su jais išsikalbėti. Pasirodo, esą argentiniečiai iš Buenos Aires, turį nusipirkę čia porą butų. Pasirinkę jie šią vietą dėl jūros ir dėl ramybės.

Pats savininkas pasirodo esąs teisėjas ir profesorius Buenos Aires Universitete, teisės daktaras Alfredo Rizzo Romano. Valdžioje užimantis aukštą vietą ir artimas bičiulis dabartinio prezidento Alfonsino. Bėbūnant pas juos, jam telefonu iš prezidentūros pranešė, kad yra pakelia mas ambasadorius. Visi pradėjom jį vadinti ekselencija; buvo juoko visai jo šeimai. Kasdien vaikštinėjom apie 3 km. pajūriu. Išsikalbėjome ir diskutavome. Jis ypatingai domėjosi lietuvių tautos vargais ir mitologija. Į šiuos pasivaikščiojimus įsijungdavo ir kiti jo pažįstami bei kolegos. Vieni iš jų kalbėjo angliškai, kiti ne. Pasisakiau, kad jų sostinėje daviau koncertą Lietuvos nepriklausomy-

P. Miltenio nuotraukoje-

iš dešinės: Iūda Stun - gevičienė, lietuviškos radijo programos įsteigėjas inž. Eduardas Stungevičius, muz. Jonas Govėdas, sol. Anita Pakalniškytė, Alf. Stanevičius, sol. Slava Žiemelytė, Eduardas Labuckas, Aleksas Paulius, Dalia Pajarskaitė - Peddle, Danutė Enskaitienė, Aldona Matulienė, Aušra Pleinytė, Marija Kalvaitienė. /Nuotraukoje trūksta Vidos Stanevičienės ir Antano Rašymo/.

me darbe.

"Gintarinių Aidų" bendradarbiai yra dėkingi viesiems, kurie bet koku būdu prisidėjo prie šio pirmo surengto koncerto pasisekimo. Savo tokiu gausiu atsilankymu klausytojai sustiprino ir padarino tuos, kurie dirba ir toliau lietuviškąjį darbą.

Ta pačia proga norisi paaiškinti klausytojams pasi-taikančius oro bangomis perdavimo trūkumus, dėl ko ne visuomet gerai pavyksta programos perdavimas. Universiteto radijofone, iš kur transliuojama lietuviška programa, kontrolės kambaryje dirba mėgėjai - jauni, besimokantys studentai. Prie kontrolės jungtųjų esantys, kartais visai nauji, be patyrimo ir praktikos žmonės, dažnai pakeičia visą pranešimo paruoštą programą ir numatyta eigą. Klaidingai paspaustas jungiklis kartais išjungia pranešimą visiškai iš oro bangų arba per klaidą užstoja ne tą dainą ar muziką, kuri buvo pranešėjo sudaryta programoje.

bės šventės minėjime. Jis panoro susipažinti su Buenos Aires lietuviais. Tad jam daviau ALOST p-ko architekto A. Kaminsko adresą ir telefoną/kai grįžau į Buenos Aires, p. Kaminskas sakė, kad jie jau susirišo/.

Turėjau su savimi ir kasetes su liaudies ir kitomis dainomis, kurias, jiems paprašius, pagroju ir supažindinau su mūsų gražiosiomis liaudies dainų melodijom. Vieną jų įteikiau jiems. Paklausus apie mano mėgiamiausią valgį, pasakiau, kad žuvis, ypatingai, kada karštame klimate mėsa nėra idealus valgis. Rytojaus dieną jų tarnaitė jau buvo paruošusi braziliskai žuvį. Tikrai patiekalas buvo puikus ir reikėjo paberti šeiminiškams ir tarnaitėi komplimentų. Paskutinį vakarą kviečiau jų šeimą vakarienei, bet jie nesutiko ir sako, kad jie mane kviečia. Pasikvietė dar savo kolegą, vieną iš profesorių.

Bevažiuojant automobiliu jis uždėjo tą mano kasetę ir supažindina svečią su lietuviška daina. Šis paprašė, kad jam irgi padarytų tą kasetę, nes dainos labai užimponavo.

Kai rengiausi imti savo kelionės lazda, vėlei pasiūliau tą simpatinę taksistą. Atsisveikinęs su mieliais šeiminiškais, tais pačiais keliais, pro žydinčias orchidėjas ir kitų man nežinomų medžių žydinčius sodus, grįžau į orauostį tolimesnei kelionei.

Florianopolis - randasi prie Atlanto, Santa Caterina valstijoje. Apygventa daugiausiai vokiečių. Nemažai yra ir italų kilmės gyventojų. Kalba - portugalų. Girdėjosi kur ne kur ir vokišku dialektu kalbančių. Krenta į akis tvarkingumas ir švara. Sako, kad ši provincija yra vienišė, kuri nėra prasiskolinusi federalinei valdžiai.

Kovo 2 d. apleidžiu vietovę su brazilieku lėktuvu "Varig" kompanijos. Šie lėktuvai yra vieni geriausių visais atžvilgiais, priklauso privačiai kompanijai. Už poros va-

Su kontrolės kambaryje įvykusiomis klaidomis, kartais pasimetame ir mes, pranešėjai, kas sukelia mūsų nepasitenkinimą ir nusivylimą. Tikime, kad mūsų radijo klausytojai ir ateityje, jeigu dar taip atsitiks, supras nesklaidumų priežastį, o mes stengsimės neapvilti klausytojų ir darome viską, ką galime pagal suteiktas mums sąlygas.

Dėkingi liekame McMas-ters Universiteto administracijai, Studentų Unijai už suteiktas sąlygas veltui transliuoti lietuvišką programą. Ačiū visiems lietuviams ir visoms lietuviškomis organizacijoms, kurie taip nuoširdžiai mus remia materialiai ir moraliniais.

Dėka Hamiltono lietuviškų organizacijų paramos ir asmeniškų lietuvių aukų, "Gintarinių Aidų" plokštelių rinkinys žymiai padidėjo.

"Gintarinių Aidų" 5-kių metų sukakties proga yra gautos aukos: \$75,- iš PEN-SINKŲ KLUBO; \$50,- J. Romikailio; \$40,- K. Mikšio,

\$25,- D.L.K. ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPOS; po \$20,- M.J. Tarvydų ir p.p. Garkūnų; \$10,- p.p. Pajarskų.

Pakartotinai primename, kad visi lietuviškos veiklos pranešimai ir skelbimai yra perduodami nemokamai ir yra labai laukiami. Skambinkite bet kuriam iš pranešėjų, mes mielai patarnausime.

L.S. laimikį.

RUOSIAMASI TRADICINEI

SLA 72-os KUOPOS GEGUZINEI

Hamiltono SLA 72-ros Kuopos gegužinė įvyks š.m. LIEPOS 22 d., A.P. adols - kio sodyboje, PARIS, Ont. Šiais metais pinigines loterijos nebus.

Kadangi Hamiltono SLA 72 Kuopa yra užsimojusi šiais metais įamžinti okupuotoje Lietuvoje be jokios kaltės sovietų nuteistą kun. A. SVARINSKĄ Kanados Lietuvių Fonde ir, be to, Kuopas metais iš gegužinės pelno remia aukomis Tautos Fondo, Vasario 16 Gimnaziją,

landų jau štai ir Sao Paulo. Tai milžiniškas, išsiplėtęs industrijos miestas su virš 10 milijonų gyventojų. Lėktuve - visi pranešimai portugalų kalboje. Pusryčiai buvo patiekti su lauknešėliais. Juose šalti užkandžiai ir pusbutelis raudono vyno. Nori - valgai, ar nešiesi namo. Dauguma braziliečių nešėsi su savim.

Atvykęs, skambinu Tėvams saleziečiams. Atsiliepia kleb. kun. P. Gavėnas, sako, kad jau laukia manęs. Pasi-kvietęs taksį, greitai pasiekiau jų vietovę. Papuoliau pa-čian įkarštinį šv. Kazimiero 500 m. minėjimą. Jis vyko katedroje, kur Sao Paulo kardinolas cėlėbravo ta proga lietuviams mišias ir pasakė pamokslą. Mišiose dalyvavo šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. P. Gavėnas ir šv. Juozapo parapijos prelatas Ragažinskas, bei daugelis kitų kunigų.

Per mišias buvau pakviestas įsijungti su solo. Var-gonais pritarė muz. Girdauskas. Giedojo ir muz. Tatarūno vedamas choras komp. Br. Budriūno mišias.

Po iškilmių, išėjus iš katedros, buvau supažindintas su Brazilijos Krašto Tarybos p-ku p. Tatarūnu ir ponia, Lietuvių Sąjungos p-ku p. Bumblu ir ponia. Ta pačia proga buvau pakviestas važiuoti pietų į lietuvišką restoraną "Vyta". P. Bumblui pasiūlius, mieliai sutikau apžiūrėti jų lietuviškų pastatus. Jie atrodo gerai tvarkomi ir prižiūrimi, turi didžiulį prieškarinį archyvą ir visas trofėjas. Gal ateityje tas išsaugotas turtas galės tarnauti daugiau savo tautiečių labui.

Kitą dieną Vanda ir Jonas Tatarūnai nusivežė mane į kalnuose esantį lietuvišką kaimelį Lituanika. Čia teko susipažinti su kun. Šeškevičium, aplankyti ir kelias ištaigin-gas vilas su gražiais sodais ir maloniais jų savininkais. Pasirodo, kad p. Tatarūnas yra vienas iš šios vasarvė-tės direktorių. Jie jau turi pasistatę koplyčią, Senelių Namus, motelių su restoranu ir didžiulį baseiną. Karščiams užėjus, į šią gražią kainų vietovę subėga žmonės atsigai-vinti.

/ bus daugiau /

Dino**VALYKLA**
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-11437661 A CENTRALE, LaSalle
365-71462955 ALLARD, Ville Emard
766-2667**GUY RICHARD**
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUD \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

LAIDŲIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdun, Q.C.

Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Nepriklausoma Lietuva SPAUDOS BALIUS

1984 m. gegužės 5 d. - šeštadienį, 7 v.v.,

Šv. KAZIMIERO parapijos salėje,

3426 PARTHENAIS

PROGRAMOJE

MONTREALIO VYRŲ OKTETAS
Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ

- Šilta vakarienė,
- Loterija,
- Baras,
- Premijuojami šokiai
- Groja Jono RIMEIKIO orkestras

ĮEJIMAS: 10 dol.

VISI MALONIAI Kviečiami DALYVAUTI!

VALDYBA

PARENGIMAI

• BALANDŽIO 29 d., po 11 val. pamaldų AV Parapijos Salėje-MARGUČIŲ PIETUS.

• GEGUŽĖS 5 d. - "NL" SPAUDOS BALIUS, Šv. Kazimiero Parapijos Salėje, 7 v.v.

• GEGUŽĖS 13 d., po 11 val. pamaldų- MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS AV Parapijos Salėje.

• "NL" SPAUDOS BALIAUS mažajai loterijai atnešė laimėjimus p. MICKIENĖ ir P. SNA PKAUSKIENĖ; \$ 15,- loterijai aukojo X.Y. Nuoširdus AČIŲ!

Pildau pajamų mokesčių formas, Fed. ir Prov. INCOME TAX RETURNS

Laima Skužaitė-Rutkauskienė
Tel: 697-3846

DR. J. MALISKA
DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ PAMALDOS Montrealyje vyks GEGUŽĖS 6 d., 12:30 v. Šv. JONO šventovėje, 3594 Jeanne Mance str. Pamaldas su Šv. Vakariene laikys Povilas DILYS iš Toronto. Visi kviečiami dalyvauti. Parapijos Taryba

• Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ ir akomponiatorė Mm. M. ROCH balandžio 29 d. dalyvaus Ottawoje koncertinėje programoje minint Šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktį.

• ŽAKEVIČIENĖ Janina krito ir susilaužė koją. Buvo operuota Royal Victoria ligoninėje. Toliau gydomi ir nuo širdies ligos Catharine Booth ligoninėje, N.D.G. Apgailestauja, kad negalėjo dalyvauti brolio a.a. V. Valkausko laidotuviuose.

• I Motinos Dienos Minėjimą St. Catharines išvyksta at-

Philip A. Sulginski
D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
8606 RUE CENTRALE, SUITE 209
VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Aridorysta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q.
H3B 2G2 Tel.: (514) 871-1430

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

103 Fieldfare, Beaconsfield, H9W 4W9
Res. TEL.: 697-2261

SAVAITRAŠČIUI PAREMTI
RENGIAMAS

Išlikti koncertinę programą • Jonas ir Marija ADOMAI-
Montrealio Mergaičių Choras ČIAI išvyko Velykų švenčių
PAVASARIS. atostogoms į Bostoną.

NAUJAS BŪDAS APDRAUSTI AUTOMOBILIUS

PILNOS NELAIMĖS ATVEJU.

GARANTIJĄ - NAUJAI PIRKTIEMS 1983-1984 METŲ
AUTOMOBILIAMS PER PIRMUS 2½ METŲ PO NELAIMĖS
ATPIRKTI TOKIU PAČIU 1984-85-86 METŲ MODELIU.

GARANTIJĄ - 4 METAMS AUTOMOBILIO TAISYMU
NEATSKAITANT AMORTIZACIJOS UŽ NAUJAS DALIS.

NAUJŲ AUTOMOBILIŲ KAINOS YRA AUKŠTOS. VISI
ŽINOME, KAD NAUJAS AUTOMOBILIS JAU PER
½ - 1 METUS NUSTOJA DAUG SAVO VERTĖS.

MES NORIME, KAD MŪSŲ KLIENTAI NETURĖTŲ
NUOSTOLIŲ IR TURIME PRIEMONIŲ TAM IŠVENGTI.

KADA JŪS PERKATE NAUJĄ AUTOMOBILĮ ARBA
KEIČIATE SENĄ Į NAUJĄ, KREIPKITĖS Į:

Adamonis Insurance Agency Inc.

Tel. 722-3545

PASITEIRAVIMAS TIKRAI APSIMOKĖS.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

TEL.: 767-6183

**ŽIEMAI BAIGIANTIS
JŪSŲ KAILIAI SAUGOMI
SPECIALIOSE ŠALDOMOSE
PATALPOSE DABAR YPATINGAI
PAPIGINTOMIS KAINOMIS...
PASINAUDOKITE PROGA!**

1449 rue St. ALEXANDRE, suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonas 288-9646

**TONY
PHOTO
STUDIO**

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYŠ, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00

1 metų 10. %

Terminuoti indėliai:

1 metų 9.5 %

180 - 364 d. 9 %

30 - 179 d. 8.5 %

Trumpalaikius indėlius

už \$20,000 ir daugiau

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.25 %

Su draudimu 7 %

Čekių sąskaitos 5 %

Nekilnojamo turto,
Asmeninės ir
Prekybinės.

Paskolos mirties
atveju apdraustos
iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm., Antr. Treč. 9:00 - 3:00

Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00

Pentadieniai 10:00 - 6:00

Sekmadieniai nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.

1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

CFMB

**LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA**

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

MEMBER

FOTO M.L.S.
SYSTEM

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ
REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391